

LETO XXIII. Štev. 221
IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE
«LJUDSKA PRAVICA»
DIREKTOR PODJETJA
LEV MODIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN ŠINKOVEC
Elist izhaja vsak dan razen
petka - Cena 15 dinarjev

Ljudska PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULJA 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI S «BORBO»

ZACETEK XII. ZASEDANJA GENERALNE SKUPŠČINE OZN

Svet bo hvaležno sprejel

slaherni pozitivni korak v smeri ureditve razorožitvenega vprašanja, je bilo poudarjeno na prvi seji Skupščine — Novi predsednik Leslie Munro

New York, 18. sept. (Renter). Sinoči se je začelo dvanaesto zasodanje Generalne skupščine OZN. Prišel ga je predsednik prejšnjega zasedanja princ Van Vajtajakon. Opozoril je na mnoge pomembne probleme, s katerimi se je ukvarjalo XI. zasedanje Generalne skupščine, predvsem na problem Srednjega vzhoda in na madžarsko vprašanje. Potem ko je pripomnil, da je XI. zasedanje zahtevalo, da je treba najti miroljubno in demokratično ureditev alžirskega in ciprskega vprašanja, je izrazil upanje, da bo na tem zasedanju storjen nadaljnji napredek za doseg te cilje. Na koncu je princ Vajtajakon rekel, da bo ves svet hvaležno sprejel slaherni pozitivni korak v smeri ureditve problema razorožitve, ki bi ga napravili na sedanjem zasedanju Skupščine.

Generalna skupščina je zatem izvolila svoj verifikacijski odbor. Ko je predsedujoči pozval navzoče, naj s tajnim glasovanjem izvolijo predsednika XII. zasedanja Skupščine, je mehiški zunanji minister Nervo predlagal, naj bi

soglasno izvolili enega izmed obeh kandidatov — novozelandskega delegata sir Leslie Munro ali libanonskega zunanjega ministra Malika. Dr. Malik je tedaj sporočil, da je sklenil umakniti svojo kandidacijo. Po tajnem glasovanju je bilo sporočeno, da je bil za predsednika izvoljen sir Leslie Munro. Zanj je glasovalo 77 delegacij, ena je bila proti, tri pa niso glasovale.

Skupščina je prisrčno pozdravila novega predsednika, ko je ta prevzel svoje mesto. V krajšem govoru je novi predsednik poudaril, da so Združeni narodi njihovo potreben instrument držav pri njihovem delu za miroljuben razvoj v smeri pravičnejše in varnejše ureditve sveta. Potem ko je naglasil, da je naravno, da zavzema problem razorožitve eno glavnih mest v tem zasedanju, je sir Leslie Munro pozval skupščino, naj začne delo.

Generalna skupščina je zatem soglasno odobrila prošnjo Malaje za sprejem v OZN, ki ima zdaj 82 članov.

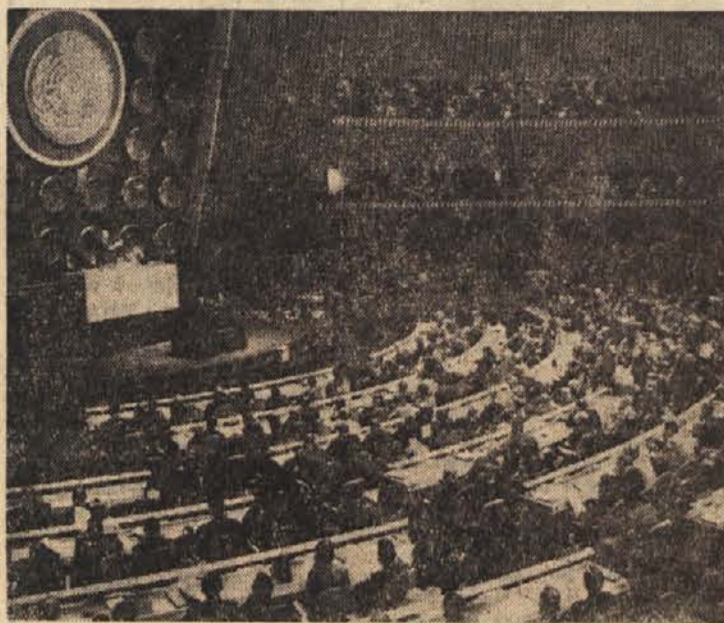
Generalna skupščina je s tem zaključila svojo prvo sejo.

Nato so nadaljevali delo po odborih. Včeraj so izvolili samo predsednike odborov. Za predsednika prvega političnega odbora je bil izvoljen Dželal Abdo (Iran), za predsednika drugega političnega odbora pa Emilio Katalan (Gvatemala). Češkoslovaški delegat Jiri Nosek je bil izvoljen za predsednika ekonomskega in finančnega odbora, norveška delegatka Asse Lionaes za predsednico odbora za socialna, humanitarna in kulturna vprašanja, si-

amski delegat Tanat Koman pa za predsednika skrbniškega odbora. Za predsednika odbora za upravna in proračunska vprašanja je bil izvoljen nizozemski delegat Van Asch Wyck, za predsednika pravnega odbora pa venezuelski delegat dr. Santiago Perez.

Generalna skupščina OZN je danes izvolila 8 podpredsednikov, in sicer so bili izvoljeni predstavniki Ceylona, Paragvaja, ZDA, Velike Britanije, SZ, Francije in Tunizije in predstavnik vlade s Formoze.

Prihodnja seja Generalne skupščine bo jutri ob 15.30 po jugoslovanskem času.

Pogled na dvorano, kjer zaseda Generalna skupščina OZN

OBISK NAŠE PARLAMENTARNE DELEGACIJE NA KITAJSKEM

Svečano kosilo v Pekingju

V zdravicah so Liu Šao Či, Petar Stambolić in Vladimir Popović opozorili na krepitev kitajsko-jugoslovanskega prijateljstva in sodelovanja obeh dežel

Peking, 18. sept. (Tanjug). Jugoslovanska parlamentarna delegacija pod vodstvom predsednika Zvezne ljudske skupščine Petra Stambolića, ki je na obisku na Kitajskem, je bila danes dopoldne v neki kmetijski zadrugi blizu Pekinga. Predsednik zadrugge je goste seznanil z organizacijo dela, z gospodarskim stanjem, sistemom nagrajevanja zadrugnikov in razdelitvijo dohodka v zadrugi. Jugoslovanska delegacija si je dve uri ogledovala zadrugo in se razgovarjala z zadrugniki.

Vodja delegacije Petar Stambolić je danes priredil v jugoslovanskem veleposlaništvu v Pekingju svečano kosilo za visoke predstavnike Vsekitajskega narodnega kongresa, Stalnega komiteja Kongresa in članice Kongresa, ki so v okviru kitajske parlamentarne delegacije letos januarja obiskali Jugoslavijo. Med povabljenici je tudi predsednik Vsekitajskega kongresa in Stalnega komiteja Liu Šao Či, podpredsednik Stalnega komiteja Lin Po Cun, Li Ci Sen, Huang Jen Pei, Peng Cen, Li Vei Han

in Cen Cu Tung, podpredsednik Vsekitajske federacije sindikatov Liu Cang Seng, ki je kot predstavnik kitajskih delavcev prisostvoval kongresu delavskih svetov v Beogradu, funkcionarji kitajske vlade in drugi politični funkcionarji Kitajske. Med kosilom so predsednik Vsekitajskega kongresa Liu Šao Či, predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić in jugoslovanski veleposlanik v Pekingju Vladimir Popović izmenjali zdravice, v katerih so opozorili na krepitev kitajsko-jugoslovanskega prijateljstva in razširitev konstruktivnega sodelovanja med narodi obeh dežel.

Boris Kraigher na obisku v Kopru

Koper, 18. sept. — Danes je bil na uradnem obisku v Kopru predsednik Izvršnega sveta LS LRS tov. Boris Kraigher. V spremstvu predsednika okrajnega ljudske odbora Albina Dujca in sekretarja OK ZKS tov. Alberta Jakopića si je ogledal gradbena dela za bodočo pristanišče in stanje v nekaterih gospodarskih podjetjih. Pri ogledu del za koprsko pristanišče se je predsednik posebno zanimal za bodočo lego, za sedanje stanje in perspektivi razvoj pristanišča. Direktor vodne skupnosti Danilo Petrinja in inženir projektant Celik sta predsedniku dajala vsa pojasnila. Iz Kopra se je tov. Kraigher v spremstvu tovarišev Dujca in Jakopića odpravil v rižansko dolino, kjer si je ogledal tamkajšnje farmo bobrov in fazanerijo in v Hrastovljah znamenite freske. Po vrnitvi v Koper si je ogledal tovarno Tomos, Mehanotehniko in Izoli in še nekatere druge gospodarske organizacije. A. P.

VTISI Z OBISKA PRI NAS

Člani poljske partijsko-vladne delegacije, ki se je mudila teden dni v Jugoslaviji, so v svojih izjavah za »Express Wieczorny« poudarili nenavadno prisrčen sprejem

Varšava, 18. septembra (Tanjug). Prvi sekretar CK Združene poljske delavske partije Wladislaw Gomulka in član Politbiroja CK PZDP, ministri Jozef Cyrankiewicz, zunanji minister Adam Rapacki in kmetijski minister Edward Ochab ter ostali člani poljske partijsko-vladne delegacije, ki je bila nedavno v Jugoslaviji, so poudarili nocoj v izjavah varšavskemu večerniku »Express Wieczorny«, da so jih v Jugoslaviji na vsakem koraku sprejeli nenavadno prisrčno, toplo in z izrazi najglobljih prijateljskih čustev jugoslovanskih narodov do poljskega naroda.

»Potovali smo 500 km v odprtih avtomobilih,« je rekel Gomulka, »in povsod je bila pot

okrašena s poljskimi in jugoslovanskimi zastavami in z velikimi transparenti s pozdravi v poljščini. Ves čas nas je ljudstvo nenavadno prisrčno pozdravljalo. Najvažnejše je to,« je poudaril prvi sekretar CK PZDP, »da je bil naš obisk v Jugoslaviji koristen ne samo za našo deželo, marveč da bo koristil vsem socialističnim državam. Naš obisk ni imel v sebi nič ekskluzivnega,« je zaključil Gomulka.

»Eden izmed najmočnejših vtisov,« je rekel v svoji izjavi Jozef Cyrankiewicz, »so obrazci ljudi v Jugoslaviji, ki so nas v vseh mestih in vaseh, skozi katera smo potovali, pozdravljali. V radostnih nasmehih, v prisrčnosti teh ljudi smo razbrali toliko simpatij do poljskega naroda, da smo bili od tega ganjeni. V našem obisku ni bilo ničesar oficialnega, izumetničenega, pripravljenega. Ko se spominjam tega, mislim na to, kakšni morajo biti odnosi med vsemi socialističnimi deželami, velikimi in malimi,« je rekel na koncu Jozef Cyrankiewicz.

Dr. Djordjević predaval v New Yorku

New York, 18. sept. (Tanjug). Profesor beogradske univerze dr. Jovan Djordjević je sinoči predaval članom newyorškega novinarskega kluba o temi zakonitosti in socializem. Predavanje je vzbudilo veliko zanimanje.

Med večtedenskim bivanjem v ZDA je dr. Jovan Djordjević sodeloval v delu komisije OZN za tehnično pomoč, ko je ta sestavljala načrt o proučevanju decentralizacije lokalne samouprave na svetu. Ob tej priložnosti so sklenili, da bodo mimo 15 drugih dežel obravnavali tudi lokalno samoupravo v Jugoslaviji.

Nove ugotovitve

na konferenci o uporabi radioaktivnih izotopov

Pariz, 18. sept. (Tanjug). Desetdnevna debata tisoč atomistov in znanstvenikov, zbranih na mednarodni konferenci o uporabi radioaktivnih izotopov v raziskovalne in poskusne namene, je prišla danes v zaključno fazo sumiranja najnovejših odkritij in metod na tem področju mirnodobne uporabe jedrske energije. Konferenca bo zaključena v petek, toda že zdaj opozarjajo znanstveniki na njen izredni pomen za splošno pospešitev uporabe radioaktivnih izotopov. Znanstveniki smatrajo za posebno pomembno dejstvo to, da so bile na pariški konferenci spo-

ročene ne samo nove ugotovitve o uporabi radioaktivnih izotopov, marveč tudi nove metode dela, ki odpirajo široke možnosti tako na raziskovalnem področju, kakor tudi v proizvodnji.

Jugoslovanski znanstveniki s podpredsednikom Zvezne komisije za jedrsko energijo akademikom Pavlom Savičem na čelu so posegli v debato v kakih desetih posebnih delovnih komisijah. Danes in včeraj so jugoslovanski znanstveniki podali skupno 7 referatov o raznih oblikah uporabe in dela z izotopi v jugoslovanskih inštitutih. Tuji udeleženci konference so pokazali veliko zanimanje za dela jugoslovanskih znanstvenikov.

Uredništvo radia OZN je povabilo zato akademika Pavla Savića, Aleksandra Milojevića, Miro Jurjić, Slobodanko Veljković in prof. Jovanovića, naj v posebni oddaji povedo svoje mnenje o sadovih te konference znanstvenikov iz 49 dežel.

Med konferenco so jugoslovanski atomisti in znanstveniki navezali vrsto novih stikov s svojimi inozemskimi kolegi.

SESTANEK VODSTVA ZAHODNONEMŠKIH SOCIALNIH DEMOKRATOV

Deljena mnenja o volitvah

Prihodnji teden bodo ponovno razpravljali o volilnih izidih in nalogah stranke

Bonn, 18. sept. (Tanjug). Vodstvo Socialnodemokratske stranke Zahodne Nemčije je po volitvah danes najprej proučilo volilne izide in skušalo povzeti praktične zaključke za svojo bodočo politično dejavnost.

Vodstvo Socialnodemokratske stranke, v katerem je 30 njenih prvakov, je zasedalo ves dan ter poslušalo poročilo predsednika Ollenhauerja o volilni kampanji. Volilnih izidih in bodoči politični orientaciji stranke kakor tudi mnenja članov predsedstva in drugih o položaju stranke po volitvah.

Poglavito vprašanje, ki ga bo morala zdaj urediti v svojih vrstah Socialnodemokratska stranka, je spet tisto kot po volilnih izidih septembra 1953. leta, t. j. kakšna naj bo nadaljnja orientacija stranke glede na njen značaj delavske stranke. Precej pripadnikov stranke meni, da je še zmeraj usmerjena preveč na levo in da tu tiči razlog za njen rela-

tivni neuspeh na nedeljskih volitvah. Ti pripadniki stranke zahtevajo, naj stranka odvrže balaste, ki domnevno zavirajo njen napredek, pri čemer mislijo na nekatere postavke strankinega programa, ki imajo še marksisti-

Po današnji seji predsedstva Socialnodemokratske stranke so objavili poročilo, ki pravi, da je v razpravi, ki se je vnela po referatu voditelja stranke Ollenhauerja, prišlo do izraza soglasje, da je med volilno kampanjo celotno članstvo močnejše kot kdajkoli doslej zastopalo predvolilne teze stranke. Predsedstvo se je zahvalilo volivcem, članstvu in strankinim funkcionarjem za njihovo prizadevanje med volilnim bojem, ki je bilo še tem bolj pomembno, ker je imela nasprotna stranka na razpolago neizčrpana finančna sredstva ter sta ji pomagala tudi državni aparat in katoliški kler.

Predsedstvo stranke je sklenilo, da bodo o volilnih izidih kakor tudi o nalogah stranke, ki izvirajo iz njih, razpravljali prihodnji teden, ter je sprejelo tudi sklep o organizacijskih in političnih ukrepih za pripravo strankinega kongresa v prihodnjem letu.

Erich Ollenhauer

VREMENSKA NAPOVED

za četrtek, 19. septembra
Pretežno oblačno z delnimi razjasnitvami. Temperature ponoči med 5 in 9, v Primorju okoli 12, najvišje dnevne temperature do 20 stopinj C.

STANJE VREMENA
Področje visokega zračnega pritiska nad srednjo in južno Evropo se hodi razkrojilo. Topelji zrak iznad srednje Evrope postopoma prodira proti vzhodu in nad naše kraje. Slabotne močnje in njegovem čelu ne bodo imele večjega vpliva na vreme pri nas.

NAŠI PREDVOLILNI RAZGOVORI

V stalnem stiku z volivci

Odgovarja Stane Mugerli, član tovarniškega odbora sindikata jeseniške železarnice

Kakšna je vloga državljanov pri upravljanju naše komunne in njihovo sodelovanje z občinskimi ljudskimi odbori?

Volivci se zelo zanimajo za gospodarski razvoj občine kakor tudi za vse odobrove sklepe, odloke in podobno. To povečano zanimanje dokazuje tudi večja udeležba na zborih volivcev. Ljudje se vedno bolj zavedajo, da je od njih samih odvisno, ali bo občina uspevala ali ne.

Volivci se pri nas zelo zanimajo za stanovanjsko izgradnjo, za šole, za ureditev trgovin. Mnogokje pridejo na dan zahteve po nečem, kar bomo lahko imeli šele čez nekaj let, vendar je to odraz progresivnega hotenja državljanov.

Na zborih volivcev je bilo tudi precej govora o kandidatih. Slehernega, ki so ga predlagali, so pretehtali z vseh strani in vsakdo je povedal svoje mnenje o posameznem kandidatu. Ljudje se namreč ne zadovoljujejo več z vsakim. To pomeni, da bodo morali tisti, ki bodo izvoljeni v občinski odbor, delati mnogo bolj na tem, da obdržijo z volivci stik in da se z njimi posvetojujejo bolj, kot so se doslej.

Slisati je bilo za nekatera nesoglasja med železarno in občino. Kaj je na stvari?

Z občino smo res premalo sodelovali. To nikakor ni zdravo. V korist tako občine kot železarnice pa je, da se te po-

manjkljivosti odpravijo. V ta namen so se nekajkrat sestali predstavniki občine in železarnice. Prepričan sem, da je tako občini kot železarni v korist, da delata z roko v roki. Železarna daje občini precejšen del dohodkov proračuna, občina pa naj bi poskrbela za tovarniške ljudi glede komunalnih zadev in uslužnostnih obrtniških dejavnosti. Letos je že na primer velik del stanovanjskega sklada dobila prav železarna.

V novem občinskem odboru, ki bo štel po 37 članov v vsakem zboru, bo zastopalo železarno 26 članov zboru proizvajalcev. Glede na sestav prebivalstva število članov v občinskem zboru iz železarnice tudi verjetno ne bo dosti manjše. Iz tega sledi, da bo občinski odbor našel pot boljšega medsebojnega dela, pravzaprav bo ne samo lahko odpravil vsa dosedanja eventualna nesoglasja, ampak bo moral in bo lahko mnogo lažje zasledoval koristi občine kot celote.

V čem se vam zdi, se bo najbolj odražalo delo bodočega ljudskega odbora?

Tu je predvsem vprašanje sredstev. Trenutno urejamo vprašanje šolskih prostorov. Zbrali smo že nekaj sredstev in bi lahko že začeli zidati, vendar so nam zavrnili projekt, češ da je predrag. Kaže, da je to urejanje vse prepočasno, morda celo birokratsko. Zaradi tega ne bomo mogli izkoristiti letošnje tranše posojila in jo je ljudski odbor že namenil drugam s tem, da bo prihodnje leto več sredstev na razpolago za šole. Za tako počasno urejanje tega vprašanja niti ne nosi vse krivde sedanjí odbor, ker je v glavnem storil, kar je mogel.

Na zbere volivcev prihajajo ljudje s tem in še z drugimi vprašanji, kot na primer z vprašanjem otroških vrtcev, vodovoda, cest in podobno. Težko pa razumejo prav težave v zvezi s pomanjkanjem sredstev. Pomanjkljivost sedanjega odbora je, da ni volivcev seznanjal s proračunom in s trošenjem proračunskih sredstev.

NAJNE PROPADÉ DELO KI SMO GA LEPO ZAČÉLI

Študentje farmacije se sprašujejo, kako naj nadaljujejo študij

Dve leti je minilo, odkar je bil na ljubljanski Univerzi osnovan pri matematično-prirodoslovni fakulteti oddelek za farmacijo s prvima dvema letnikoma. Z velikim razumevanjem so republiški oblastni organi s tem pomagali k nadaljnjemu razvoju farmacevtske službe.

SE VEDNO VISOK ZID

Za vpis na farmacevtski oddelek je bilo med slovenskimi študenti veliko zanimanja. Drugi letnik je sedaj končalo 35 študentov, še večji je bil vpis v prvi letnik. Ti študentje so se znašli sedaj na križpotju pred dvema možnostima:

ali nadaljevati študij v Zagrebu oziroma Beogradu

ali prestopiti na druge fakultete.

Večina, ki jih je pritegnila farmacevtska stroka, bi študij rada nadaljevala — toda skoraj za vse bi bilo to v drugih republikah nemogoče. Med glavnimi vzroki je materialno vprašanje, saj jih le nekaj prejema štipendije in to razmeroma nizke, povprečno 3800 dinarjev. Za večino bi bilo življenje v Zagrebu ali Beogradu neprimerno dražje, kolikor bi sklohi dobili stanovanja, saj vemo, da so najemnine za sobe tam dokaj višje. Tudi sicer se jih le malo odloči za študij izven Ljubljane, za kar je karakterističen naslednji podatek: v 12 letih se je na farmacijo v Zagrebu vpisalo 650 naših študentov, diplomiralo pa jih je le okrog 100.

Druga odločitev — prestop na sorodne fakultete — bi bila porazna za farmacevtsko stroko.

Bolj kot kje drugje nam primanjkuje kadra v farmaciji.

Vsega skupaj imamo v Sloveniji 260 magistrstov farmacije, od katerih jih je 181 zaposlenih v javnih lekarnah, ki jih imamo trenutno 95. Povprečno oskrbuje ena lekarna 15.000 prebivalcev, največ v Ptuju — 30.000 v Murski Soboti 22.000 itd. Če se upoštevamo, da je veliko magistrstov, okrog 50-60 pred upokojitvijo, ter čakajo le še novega pokojninskega ostala, se bo zgodilo, da bodo ostale lekarnice celo brez vsakega farmacevta. Ne bo jih namreč

moč nadomestiti z mladim kadrom, ki ga ni.

Prezoki pa bi bili, če bi imeli v mislih le lekarnice. Razvoj farmacije terja vedno več farmacevtov v farmacevtski industriji, v farmacevtski agrokulturi in laboratorijih. Skozi deset let bi morali vsako leto dobiti 60 mladih farmacevtov, če bi hoteli vsaj za silo izpolniti vrzeli med farmacevtskim kadrom.

NEDVOMNO IMAMO MOŽNOSTI, DA RAZŠIRIMO FARMACEVTSKI ODDELEK V LJUBLJANI

Ker smo tik pred tem, ko se bodo absolventi drugega letnika odločali ali za nadaljevanje študija ali za prestop na druge fakultete, ker sprašujejo letošnji maturanti ali bo moč nadaljevati študij farmacije v Ljubljani ali ne ter se po tem ravnati pri vpisu na fakultete, je nadvse aktual-

no vprašanje, kako je z možnostjo razširitve farmacevtskega oddelka.

Profesor dr. ing. Knop, ki je odgovoren za farmacevtski oddelek pri matematično-prirodoslovni fakulteti, meni, da bi bilo moč oddelek razširiti brez večjih težav. Obširno bo problem in nujnost razširitve prikazal na bližnji seji univerzitetnega sveta. Tudi profesorski kader farmacevtskih fakultet iz drugih republik je pripravljen prisločiti na pomoč ljubljanskemu oddelku, dokler ne bo v Ljubljani zadostno število proforskega kadra.

Pred nami je torej za farmacijo zelo važna odločitev. Prepričani smo, da po prvem storjenem koraku in lepo zastavljenem delu v prvih dveh letnikih ne bo pri pristojnih forumih manj razumevanja za nadaljnji razvoj tega oddelka, kot so ga že dokazali. Ta oddelek edini zagotavlja farmacevtski službi v Sloveniji to, kar najbolj potrebuje, mlad kader farmacevtov.

M. N.

Osem vagonov grozdja v nič

Iz Svilanca je prispelo v Ljubljano 10 nabito polnih vagonov grozdja, izmed katerih je bilo 8 vagonov grozdja popolnoma guilega — škoda znaša blizu 3 milijone

V nedeljo je prispelo iz Svilanca na tovarno železniško postajo Ljubljana-Siška po naročilu podjetja Slovenija-vino deset vagonov prvovrstnega grozdja.

Ko so odprli vrata vagonov, so iz njih butnili beli oblaki sopenar, kot da bi v njih gorelo. Iz vagonov je v curkih tekel grozdni most, da so se kmalu nabrale pod njimi cele luže.

Vagoni so bili do vrha nabiti z gajbicami grozdja. Zaradi teže so bile spodnje že vse strge in polomljene, iz njih pa se je cedila grozdna brozga. Temperatura je bila v notranjosti preko 60 stopinj C, grozdje je bilo tako vroče, da ga ni bilo moč držati v roki.

Vagoni so bili brez siperne ventilacije. Vrata so bila popolnoma zaprta, kolikor pa je bilo le tu in tam popolnoma odprto, pa je bilo še to zaradi sonca se je grozdje v zaprtih vagonih skoraj skuhalo. V Ljubljano je prispelo sparjeno, gnilo in pomečano. V skoraj polovici gajbice so ostale samo še lupine in peclji.

Do te velike gospodarske škode je prišlo zgolj zaradi »krajnjega malomarnega tovarjenja« odposilatelja. Medtem ko je dopustno vtovoriti v en vagon največ 6 do 7 ton sadja — običajnega, kot je grozdje, pa se manj — pa so oni stlačili v en sam vagon 16 do 17 ton.

»Grozdje nam je po dogovoru postal Voćarski-vinogradski poslovni savez iz Svetozarjeva,« nam je povedal direktor »Slovenija-vina« tovariš Berkopec. »Grozdje smo hoteli predelati v grozdni koncentrat, katerega delno tudi izvažamo, toda v takem stanju, kakršno je grozdje prispelo v Ljubljano, pa je za nas popolnoma neuporabno. Odkupilo ga bo podjetje »Alko«, ki ga bo verjetno uspelo prekuhati v alkoholu.«

Sodni izvedenec tovariš Janez Pihl, član komisije, ki je pregledala stanje v vagonih, pa nam je povedal: »Kaj takega še nisem videl. Gajbice so bile vse bele od črvčikov, tako okuženo grozdje je nemogoče predelovati v most. Škoda bo znašala blizu 3 milijone dinarjev.«

Tovariš Osaben, reklamant železniške direkcije, pa nam je izjavil: »Grozdje je prispelo v Ljubljano v petih dneh, kar je za železniške razmere zelo hitro. Pokvarilo se je zaradi brezvestnega tovarjenja, prav tako pa niso uporabljali specialnih vagonov za prevoz sadja. Kolikor pa so uporabljali navadne vagona, pa bi jih morali opremiti z mrežastimi vrati in okni, kajti ventilacija je za prevoz sadja neobhodno potrebna. Dva vagona sta bila pravilno odpremljena in grozdje je prispelo nepoškodovano.«

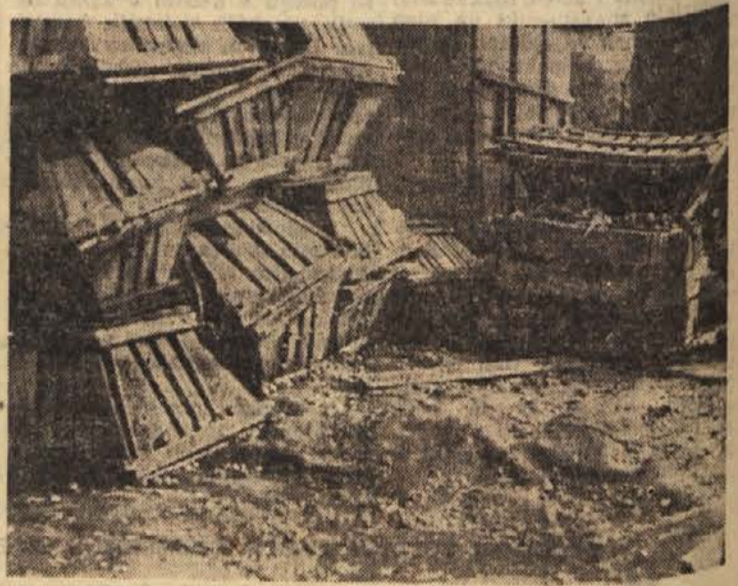
Zastopnik Sanitarne inšpekcije tovariš Jože Pokovec pa je dejal:

»Grozdje je za uživanje in predelavo v most neuporabno. Treba ga bo čimprej odstraniti s postaje, kajti smrad, ki se širi po okolici in pa mrtes, ki v rojih obitava to gnilobo, povzroča nevarnost okužbe.«

Tovariš Jeras, zastopnik podjetja »Alko«, ki je pokvarjeno grozdje odkupilo, pa meni, da ga bodo lahko prekuhati v alkoholu, ki pa bo slabše kvalitete. »To je ogromen kalo, saj so ostale skoraj same tropline. Za grozdje bomo plačali slabo četrtino dejanske vrednosti.«

Tako početje je res vredno vsake obsojanja. Medtem ko potrošniki plačujejo po sto in več dinarjev za kilogram grozdja, pa ga zaradi malomarnosti nekaterih odposilateljev mečemo v nič na tone. Ali ne bo konec koncev posredno tudi to gospodarsko izgubo moral kriti potrošnik?

T. F.

Namesto prvovrstnega grozdja so iz 8 vagonov iztovorili na stotine polomljenih gajbic, iz katerih se je kar cedila grozdna brozga.

Investicijski krediti za rekonstrukcije

Upravni odbor Jugoslovanske investicijske banke je na zadnji seji odobril za 2200 milijonov investicijskih posojil

Beograd, 18. sept. (Tanjug). Upravni odbor Jugoslovanske investicijske banke je odobril na zadnji seji več investicijskih posojil za rekonstrukcijo tovarnih in finanširanje kmetijstva.

Za dograditev objektov tovarne bombaznih izdelkov »Makedonka« v Stpu je bilo odobrenih več kot 270 milijonov dinarjev posojila, da bi tako povečali proizvodnjo bombaznih tkanin za 14 milijonov kv. metrov.

VEČ KMETIJSKIH STROJEV

Za rekonstrukcijo industrije traktorjev in strojev v Beogradu je bilo odobreno investicijsko posojilo v znesku več kot 2.200.000.000 dinarjev. Računajo, da bo lahko ta tovarna že leta 1960 izdelala okrog 4000 traktorjev letno v kooperaciji z Industrijo motorjev v Rakovici, ki bo prispevala Perkinsove Dieslove motorje. Hkrati bodo v Industriji traktorjev pripravili vse potrebno za izgradnjo novih obratov, ki bodo omogočili letno proizvodnjo kakih 12.000 traktorjev.

Z dograditvijo in preureditvijo tovarne kmetijskih strojev »Zmaj« v Zemunu, za kar je bilo odobreno investicijsko posojilo v višini blizu dveh milijard dinarjev, bo moč povečati proizvodnjo kmetijskih strojev za več kot 8000 ton, dalje mlinskih strojev, ki jih »Zmaj« izdeluje v kooperaciji z novosadsko »Pobedo«, za 470 ton, kakor tudi drugih strojev in naprav. Zemunska tovarna bo po izvršeni rekonstrukciji dajala jugoslovanskemu kmetijstvu 1000 kombajnov letno.

»ISKRA« IN DOMZALE

Za preureditev in modernizacijo kranjske tovarne »Iskra« je bilo odobrenih 566 milijonov investicijskega posojila. Tovarna sanitarnih potrebščin v Domžalah pa je dobila več kot

130 milijonov dinarjev za povečanje proizvodnje.

Za izgradnjo skladišč za vskladščenje in obdelavo tobaka je investicijska banka odobrila podjetjem v Kavadarcih, Debelcu, Djevdeljli in Zrenjaninu skupno 338 milijonov dinarjev.

IZGRADNJA TRAPOPOSTAJ

S posojilom 538 milijonov dinarjev bo skupnost elektrogospodarskih podjetij Srbije finanširala izgradnjo transformatorskih postaj v Novem Sadu in Arandjelovcu. Za nabavo rezervnih transformatorjev so podjetju »Elektroprenos« iz Sarajeva odobrili kredit v znesku več kot 100 milijonov dinarjev. Upravni odbor je tudi odobril več posojil za potrebe kmetijstva in skupnem znesku 856 milijonov dinarjev.

Pulj, septembra

S sočivjem, mlekom in mlečnimi izdelki preskrbujejo Pulj — če verjameste ali ne — zaporniki. Svoje pridelke in izdelke prodajajo tudi na puljskem trgu, raznašajo mleko po hišah, sami nosijo denar v banko in se pristo gibljejo po mestu, kakor vsi ostali državljani — brez spremstva in kontrole.

Po načela »obsojence ni prenehal biti svetu. To je kaznilnica brez rešetek, brez človek, človeku pa je treba zaupati, je ključarjev in stražarjev. Poslopja, v katerih živijo obsojenci, so sredi gozda in tjijskem posestvu v Valuri zraven Pulja njim vsem upravlja en sam upravnik.

ZAPOR BREZ REŠETK

Iz kazensko popravne ustanove v Valuri pri Pulju

edinstvena kaznilnica, kakršne vsekakor ni ne samo v naši državi, temveč — kolikor nam je znano — tudi drugod na svetu. To je kaznilnica brez rešetek, brez ključarjev in stražarjev. Poslopja, v katerih živijo obsojenci, so sredi gozda in tjijskem posestvu v Valuri zraven Pulja njim vsem upravlja en sam upravnik.

Resda to niso kaki zakrknjeni kriminalci, marveč ljudje, ki so pod vplivom okoliščin zagrešili kako kaznivno dejanje.

TROJE USOD

Izmed 300 zapornikov bomo opisali troje usod. Eden izmed obsojencev, ki so mu prisodili 14 let ječe, je zelo ljubil svojo ženo. Ko je odkril, da ga vara, jo je v navalu pretirane ljubosumnosti ubil. Na splošno pa je bil miren in pošten človek, koristen skupnosti. Drugi obsojenec je šofer. Petnajst let je vozil motorna vozila in nobena nesreča se mu ni pripetila. Nekega dne pa je povozil človeka in kaznovan je bil s 4 leti zapora. Tretji obsojenec je zdravnik, prav tako obsojen na 4 leta. Hotel je pomagati neki ženski pri splavu, ki ga je sama povzročila. Želja je rešiti življenje. Ženska pa je bila v takšnem stanju, da bi jo bil moral poslati v bolnišnico, tega pa ni storil in — ona je umrla.

KINO, TELEVIZIJA, TEČAJI...

Za spalnico obsojenih so preuredili dve nedograjeni skladišči, ki so ju zidali še pred prvo svetovno vojno. V teh poslopjih, polnih svetlobe in sonca, vladata dovršen red in čistoča. Nedavno so sezidali tudi kuhinjo, jedilnico, zdravstveno postajo, ena podrobnost: obsojenim vsako leto odokopalnico, pralnico, brivnico... Celotna bre do 10 dni dopusta, da lahko obiščejo razsvetljava je fluorescenčna. Obsojenci svoje in prijatelje.

M. H.

Sovjetsko potniško letalo zasnilo pristalo pri Prespanskem jezeru

Skopje, 18. sept. — Predvečerašnjim, 16. t. m., ob 14. uri je bilo sovjetsko potniško letalo tipa »Iljušin-14«, ki vozi na progi Moskva-Tirana, prisiljeno pristati na travniku blizu vasi Perovo v Prespi, tik Prespanskega jezera. Nihče izmed članov posadke in 22 potnikov ni bil poškodovan.

Sovjetsko potniško letalo je tega dne vzletelo z moskovskega letališča proti Tirani. Zaradi neurja nad Albanijo letalo ni moglo pristati v Tirani. Zato je začelo krožiti nad Tirano, toda izgubilo je smer in prešlo na naše ozemlje. Posadka letala je k sreči opazila travnik pri vasi Perovo. Tako so se izognili nesreči, do katere bi kmalu prišlo, kajti rezervarji so imeli bencina samo še za 5 minut poleta.

Po pristanku letala so potnike nastanili v počitniškem domu »Otešev«. Včeraj ob 17.20 je letalo, preskrbljeno z bencinom, odletelo v Tirano, potnike pa so prepeljali v Albanijo z avtobusi. Vsi potniki so se zahvalili za gostoljubnost, ki jim je bila izkazana v naši deželi

V puljskem pristaniku

Odnosi na Balkanu

V pismih, ki jih je poslal predsednik vlad Albanije, Bolgarije, Grčije, Jugoslavije in Turčije, je predsednik ministrskega sveta Romunije Chivu Stoica načel vrsto vprašanj, ki so velikega pomena za mir na Balkanu. V njih je poudarjena želja po rešitvi odprtih vprašanj, ki obstojajo med posameznimi balkanskimi deželami, in vzpostavitev in razvoj vsestranskega sodelovanja med balkanskimi državami.

Konkretna politika dobrega sosedstva je nerazdružljiv sestavni del prave konstruktivne mednarodne orientacije. Vsak napredek v razvoju dobrega sosedstva je hkrati prispevek k splošnim mirolnim prizadevanjem. Skratka, zunanja politika vsake države se najjasneje odraža v njenem konkretnem odnosu do sosedov, ne glede na družbeno ureditev in politični režim. Politika mirolnih koeksistence vsebuje predvsem politiko aktivnega sodelovanja v neposredni sosesčini in je toliko učinkovitejša na svetovnem tlorišču, čim doslednejša je pri vzpostavljanju in razvijanju zdravega sodelovanja s sosedji.

Jugoslavija je vedno izhajala s stališča, da imajo sosedne države povsod na svetu posebno obveznost razvijati sodelovanje in v zvezi z razvijati sodelovanje in v svojih medsebojnih odnosih uveljavljati načela aktivne koeksistence, s čimer koristijo sebi in širšim potrebam mednarodne skupnosti.

Naša država je vedno zagovarjala gledišče, da razlike v družbeni ureditvi in političnih režimih balkanskih dežel niso ovira za aktivno sodelovanje. Globoko pričrana o potrebi in možnosti medbalkanskega sodelovanja si je Jugoslavija vztrajno prizadevala odstraniti težave, ki so se pojavljale med njo in njenimi balkanskimi sosedji, in se zavezala, da bo to, da bi se v vsakdanjih tekočih odnosih postopno razvil duh medsebojnega razumevanja, prijateljstva in sodelovanja. Taka dosledna politika je dala, kakor je znano, dobre rezultate.

V skladu s svojo jasno orientacijo se je Jugoslavija iskreno veselila vsakega napredka v odnosih z ostalimi balkanskimi deželami. Vedno je podpirala vsak konkretni korak v tej smeri. Zato je razumljivo, da je pobuda romunske vlade dobila v naši državi aktivno podporo. Duh mirolnosti in prijateljstva, ki preveča predloge romunske vlade, je prazaprav tisto, kar je danes najpotrebnejše na Balkanu, da bi mogli v novem vzdušju in z vztrajnim prizadevanjem v vsakdanji praksi odstraniti slabosti preteklosti in postopno razvijati plodno medbalkansko sodelovanje. Pismo predsednika vlade Chiva Stoica pravilno poudarja, da vzpostavitev vsestranskega sodelovanja med deželami balkanskega

področja ustreza koristim narodov tega področja v zagotovitvi miru, varnosti, njihovega gospodarskega in kulturnega napredka, koristi pa tudi miru v bsem svetu. Narodi teh dežel se močno zanimajo za ohranitev in utrditve miru in že davno čutijo potrebo po takih odnosih.

Vsi praktični koraki in konkretne ukrepi, ki lahko privedejo k zbliznanju balkanskih dežel, so dobrodošli in zaslužijo vso podporo. S tega stališča je treba gledati tudi na predlog Romunije o posvetovanju predsednikov vlad balkanskih dežel. Dosledno usmeritev na medbalkansko sodelovanje — o katerem ni mogoče dvomiti, da bi bilo koristno za vse balkanske narode — bi morali vsestransko podpreti vsi tisti forumi, ki lahko na kakršen koli način in v kakršni koli meri prispevajo k novemu vzdušju med balkanskimi deželami.

»Mi seveda ne pozabljamo, da so med posameznimi državami na Balkanu še nekatera neresena sporna vprašanja,« piše predsednik romunske vlade Chivu Stoica in dodaja: »Toda to po mnenju romunske vlade ne bi smelo ovirati medbalkanskega sodelovanja.«

Spori in neresena vprašanja med posameznimi balkanskimi deželami zares niso in ne bi smeli biti ovira za postopno uresničitev vsestranskega balkanskega sodelovanja. D jstvo, da imajo balkanski narodi določene skupne koristi, predvsem mir in stabilnost na Balkanu, daje dolgoročni orientaciji na razvoj vsestranskega balkanskega sodelovanja realnost in jamstvo za uspeh. Zato je treba zdaj kar najbolj izkoristiti vse možnosti, ki vodijo k normalizaciji odnosov med posameznimi balkanskimi deželami in njihovem zbliznevanju, ter s potrpežljivim delom odstranjevati breme preteklosti in ustvarjati novo vzdušje. »Posebno važnost je treba posvetiti potrebi, da že zdaj v vsakdanjih tekočih odnosih med posameznimi balkanskimi deželami razvijamo duh medsebojnega razumevanja in odstranjevanja težav, ki še obstojajo med posameznimi balkanskimi deželami, da bi zares pripravili in zagotovili najne predpostavke za uspešno medbalkansko sodelovanje, zasnovano na medsebojnem spoštovanju, enakopravnosti in nevmišljanju v notranje zadeve drugih.« je poudaril predsednik Tito.

Želja Romunije po izboljšanju odnosov med balkanskimi deželami in razvijanju njihovega vsestranskega medsebojnega sodelovanja, ki je poudarjena v predlogih romunske vlade, ohranja in hkrati krepi tiste pozitivne tendence na Balkanu, ki teže za ustvaritvijo zdravih odnosov.

J. SMOLE

Na Tajskem vse mirno

Maršal Sarit je bil imenovan za vrhovnega poveljnika vseh oboroženih sil

Bangkok, 18. sept. (AFP) Maršal Sarit Tamarat, ki je včeraj v Tajski (Siamu) izvršil državni udar in vrget z oblasti maršala Pibula Songrama, je bil z odlokom tajskega kralja imenovan za vrhovnega poveljnika vseh oboroženih sil.

Ta odlok pravi, da se je bivši predsednik vlade Songram pokazal za nesposobnega upravljati deželo. Maršal Sarit je imel sinoči konferenco z vsemi ministri, guvernerji pokrajini in policijskimi komisarji v Bangkoku. Odstavil je nekateri voditelji v treh rodovih vojske in postavil nove ter imenoval novega šefa policije.

Maršal Sarit je sinoči v govoru po radiu dejal, da so bile letošnje februarске volitve nepravilne in da bo sedanji parlament jutri razpuščen. Kakor hitro se bo položaj spet ustalil, bo sestavljena nova koalicijska vlada. Povedal je tudi, da bo Tajsko še nadalje zastopal v OZN princ Van Vajtajakon. Včerajšnji državni udar je mirno minil. Patrolje oklopnih vozil in oboroženih vojakov pa še vedno križarijo po ulicah prestolnice.

Kakor je povedal uradni predstavnik tajске vojske na današnji tiskovni konferenci, je Pibul Songram zapustil Tajsko in odpotoval z ladjo iz nekega manjšega pristanišča blizu kamboške meje. Iz dežele je odpotoval tudi bivši notranji minister in direktor tajске policije Fao Srijanond, ki je bil eden povzročiteljev spopada med ministrskim predsednikom Songramom in vojaškimi funkcionarji. Z letalom je odpotoval v Karaci, od koder bo nadaljeval pot v Svico.

Po izjavi predstavnika tajске vojske je narodna skupščina začasno prekinila delo. Ni še sklenjeno, ali bo skupščina razpuščena in ali bodo razpisane nove parlamentarne volitve.

Vodja vojske junte maršal Sarit je obvestil generalnega sekretarja SEATO pakta, da bo Tajska ostala lojalna članica te organizacije.

Tajski radio je nocoj poročal, da je tajski kralj po določenih ustave razpustil sedanjo narodno skupščino. Veljati je začela spet ustava iz leta 1932.

Nove parlamentarne volitve bodo decembra 1957. Po volitvah bo sklicana skupščina, ki bo na demokratičen način imenovala predsednika vlade. Z ustavo iz leta 1932 je predviden dvodomni parlamentarni sistem, medtem ko je sedanja ustava določala en sam dom, katerega polovica članov je bila izvoljena, polovica pa imenovana.

Bolgarski odgovor

na poslanico predsednika romunske vlade o sodelovanju balkanskih dežel pozitiven

Sofija, 18. sept. — Kakor poročila bolgarske telegrafске agencija, je prvi podpredsednik ministrskega sveta LR Bolgarije Rajko Damjanov obvestil predsednika ministrskega sveta LR Romunije, da Bolgarija sprejema romunsko pobudo, vsebovano v poslanici romunškega premiera vladam Bolgarije, Grčije, Albanije, Turčije in Jugoslavije. V svojem pismu izraža prvi podpredsednik bolgarske vlade globoko prepričanje, da ni vprašanja, ki bi postavljalo balkanske narode drugega proti drugemu. Nasprotno, piše Damjanov, so vsi pogoji, da se z dobro voljo in željo Balkanski polotok pretvori v cono trdnega miru in da balkanski narodi vse svoje sile ter vsa materialna sredstva in duhovne sposobnosti posvetijo gospodarskemu in kulturnemu procvitu.

Podpredsednik bolgarske vlade izjavlja, da je bilo v zadnjih letih kot posledica skupnih naporov prizadetih strani doseženo občutno zmanjšanje napetosti v odnosih med balkanskimi državami, kar daje osnovo, da bi uresničitev pobde romunske vlade olajšala vzpostavitev docela normalnih in prijateljskih odnosov med balkanskimi narodi in omogočila razširjenje sodelovanja med njimi.

no zmanjšanje napetosti v odnosih med balkanskimi državami, kar daje osnovo, da bi uresničitev pobde romunske vlade olajšala vzpostavitev docela normalnih in prijateljskih odnosov med balkanskimi narodi in omogočila razširjenje sodelovanja med njimi.

SESTANEK VODSTVA FRANCOŠKE SOCIALISTIČNE STRANKE

Alžirski statut in »nedisciplinacija«

glavni vprašanja, o katerih bodo govorili — Pričakujejo, da bo večina, ki stoji ob Molletu in Lacostu, zaostri odnos stranke do nasprotnikov vladnega programa

Pariz, 18. sept. (Tanjug) — V Puteauxu pri Parizu se je danes sestel Nacionalni svet francoske Socialistične stranke, ki bo zasedal danes in jutri. Glavni vprašanja, o katerih bodo govorili, sta vladni predlog alžirskega statuta in »nedisciplinacija« poslancev stranke.

Do razcepa v parlamentarni skupini socialistov je prišlo v začetku julija, ko je ministrski predsednik Bourges-Maunoury od poslancev zahteval, naj glasujejo za to, da bi razširili posebno pooblastila generalnega rezidenta v Alžiru socialisti Roberta Lacosta tudi na metropolo. Po zakonu o teh pooblastilih naj bi v Franciji med drugim postavili tudi koncentracijska taborišča za »sumljive« Alžirce. Za takšen predlog zakona ni hotelo glasovati 17 poslancev stranke s predsednikom parlamentarne skupine Robertom Verdierom in predsednikom zunanjepolitične komisije skupščine Danielom Mayerom.

Kakor poudarjajo v Parizu, je razdor v vrstah vplivne Socialistične stranke Guya Molleta glede njene alžirske politike prišel s sankcijami proti »nedisciplinanim« poslancem v novo fazo. Na-

sprota, do katerih je prišlo ob glasovanju o posebnih pooblastilih Lacostu, so se zdaj, tik pred skupščinsko debato o Maunoury-Lacostovem osnutku alžirskega statuta, še bolj zaostri. Prvaki stranke Defferre, Depreux, Naegelen, nadalje Verdier, Mayer in drugi so presodili ta načrt kot »nezadovoljiv« in prav zato tu pričakujejo, da bo večina, ki stoji ob Molletu in Lacostu, zdaj gotovo zaostri odnos stranke do nasprotnikov vladnega programa. Svoje nasprotje do tega programa so ostro izrazili tudi radikalni disidenti, neodvisni na desnici in degaustisti. Socialisti namreč vztrajajo pri tistih točkah alžirskega statuta, ki govori o enotnem volilnem organu francoskih kolonistov in alžirskega prebivalstva, kakor tudi pri načrtu o centralni alžirski državni ustanovi, ki naj bi jo vzpostavili v dveh letih.

Napovedi so obveljale

Lord Hailsham je bil imenovan za predsednika britanske Konservativne stranke

London, 18. sept. (Tanjug) Novi predsednik kronskega sveta lord Hailsham je bil danes imenovan za predsednika Konservativne stranke. V včerajšnji delni reorganizaciji britanske vlade je bil lord Hailsham razrešen dolžnosti prosvetnega ministra ter določen za lorda predsednika kronskega sveta. Na tem položaju je postal član kabineta brez

kakega posebnega resorja. V sporočilu Centralnega biroja Konservativne stranke je rečeno, da je dosedanji predsednik stranke Oliver Poole na zahtevo predsednika vlade in voditelja stranke Macmillana sprejel položaj podpredsednika.

Imenovanje lorda Hailshama za predsednika stranke so pričakovali že dalj časa.

Lord Hailsham, novi predsednik britanske Konservativne stranke

sednika vlade in voditelja stranke Macmillana sprejel položaj podpredsednika.

Imenovanje lorda Hailshama za predsednika stranke so pričakovali že dalj časa.

Z VSEH STRANI SVETA

VELIKA BRITANIJA
MANEVRI V ROKAVSKEM PRELIVU
London, 18. sept. (Reuter). Kakor je objavila britanska admiraliteta, so se začeli danes v prekopu La Manche pomorski manevri sil Atlantske zveze, ki se jih privikrali udeleževati tudi zahodnonemške pomorske enote. Na manevrih, na katerih bo sodelovalo tudi okrog 300 francoskih, nizozemskih in britanskih trgovskih ladij, se bodo vadili v napadu na »sovražne trgovske ladje« in zaščiti trgovskih ladij v glavnih lukah na prekopu na primeru, da bi izbruhnilo sovražnost.

JUŽNA AFRIKA
BOJEVITI DOMAČINI
Johannesburg, 18. sept. (Reuter). — V središču Johannesburga so se sinoči spet spopadle skupine pripadnikov plemen Zulu in Basuto. To je že drugi spopad med tema dvema plemenoma v zadnjih nekaj dneh.

ZDA
OROŽJE ZA TUNIZIJO
Washington, 18. sept. (AP). Tuniška vlada je uradno zaprosila Z-A za dobavo določene količine orožja, da bi zagotovila obrambo dežele. Ta korak tuniške vlade je našel v amerškem zunanjem ministertvu pozitiven odziv.

RAKETA BO PRINESLA PODATKE ZA LETALSTVO
Baltimore, 18. sept. (Reuter). Ameriško letalstvo je objavilo, da bodo

konec septembra izstrelili raketo, ki bo poletela 4000 milj visoko. Ko bo dosegla raketa največjo višino, bo po radiu poslala na zemljo podatke o kozmičnih žarkih, zemeljskem magnetnem polju in druge letalstvu potrebne podatke.

ARGENTINA
NEMCEM BODO VRNILI PREMOŽENJE
Buenos Aires, 18. sept. (Reuter). — Jutri bo v glavnem mestu Argentine proslava stote obletnice sklenitve prvega sporazuma med Argentino in Nemčijo. Ob tej priložnosti je vlada sklenila, da bo 30 podjetij, ki so jih med vojno zasegeli kot sovražno premoženje, znova izročila bivšim nemškim lastnikom.

AVSTRILIJA
PROMETNE NESREČE
Dnaji, 18. sept. (AFP). Minulo nedeljo se je na avstrijskih cestah pripetilo rekordno število prometnih nesreč. Po podatkih, ki so jih objavili davci, so nesreče terjale 45 smrtnih žrtev, medtem ko je bilo teže ali lažje ranjenih 1250 ljudi. V teh sedmih dneh je bilo 1468 prometnih nesreč.

SVICA
UVEDA STANDARDNIH SIGNALOV NA REKAH
Zeneva, 18. sept. (Reuter). — Pododbor za rečni transport Ekonomske komisije za Evropo je sinoči priporočil, naj bi čimprej sprejeli standardni sistem znakov in signalov na glavnih evropskih mednarodnih vodnih poteh.

Longebijen, septembra
Še pred mesecem dni sem sedel v nekem beograjskem kinematografu in gledal tednik o nesrečnem dogodku. V živalskem vrstu se je dogodilo nekaj izrednega. Tjulinj so dobili mladiča, smešnega, majhnega, brkatega, debeluhastega. Gledali smo, kako se boji vode in kako se, kakor pač vsako dete, mora koptati. Zdal sem na tisoče kilometrov daleč od Beograda, na ledu, v domovini tjulenjev, kamor beograjski novorojenček ne bo nikdar prispel, da bi obiskal svojo domovino.

Onkraj Adventfjorda je sinji ledenik, moder kakor modra galica. Pred njim kakor lahni prosoljni kosmi nihajo majhne ledene gore in ledene plošče. Mornarji so spustili motorni čoln: prvi in drugi častnik se odpravljata na lov. Obula sta visoke gumijaste škornje, vzela s seboj puške.

Ledenik je bil videti bližji, kot je bil v resnici. Razredčen zrak in prelamljanje svetlobe kakor da varata oči. Ob vode ladjice udarjajo kosi ledu; le s težavo in počasi se prebija naprej... Voda je zelena, toda nekako svetla, kakor da je kdo vanjo nalil mleka, tihja je in mirna. Ničesar ni v zalivu. Niti sledu o človeku, niti ene same stopinje, veter jih je

PISMO S SEVERA

KAKO SO POGINILI TRIJE TJULNJI

zbrisl in vse okrog nas je čisto in nedolžno.

Polarne gosi kratko in pridušeno kriče, ne menec se za nas in same kdaj pa kdaj zasliši utripanje njihovih kril v nizkem poletu. Kakih 50 m od obale smo opazili, kako je po ledu nizdol zdrsnilo nekaj temnih svetločnih senc — tjulnji. Zabredli so v vodo. Iginili izpred oči. Začutili so nas in izginili v sinjih ledenih dvorcih najrazkošnejših palač, kar sem jih kdaj videl. Okrogle glavnice so za hip zvedavale pokukale iz vode, potem pa je bilo vse tiho.

Svet je v tem trenutku tako lep in veličasten. Človek občuti v njem sleherni gib, sleherni drget, vsak zvok, vsako barvo. Nobena stvar ga ne moti, ne utruja, niti ne navdaja: eno postaja s tem ledenim svetom. Zdi se mi, da bi lahko povedal vse o življenju teh okroglih živali, lahko bi opisal, kako prežive dan, kako so trudne od ribolova, kako so obedovale in kako je družina šla na led počivat. Tega krasnega sončnega dne, ko se ne da živeti pod

sinjo skorjo. Lahko si predstavljam, kako so osteli mladiča, ker se je prenaedel. Lahko si predstavljam, kaj so se pomenkovali med seboj, ko so ugledali nas, ljudi, plaveče na beli, hitri ladjici. Čudni ledeni plošči, kakršno še nikoli niso videli ali doumeli. Zakaj smo vzeli s seboj puške? Zakaj se nismo prišli z njimi igrat? Ne posmehujte se mi. Ne pišem za otroke. Za velike, odrasle ljudi pišem, ki streljajo iz pušk, kadar imajo za to priložnost, toda drugače si ne morem zamisliti lepote te narave, lepote tega severnega prizorišča...

Led škriplje pod nogami in mi vemo, da nam ne bo pobegnili. Ne, ob tem času že ne. Pozimi, ko ledena plošča prekrije vodo, se tjulnji gibljejo pod njo. S temenim napravijo tjuljen v ledu odprtine skozi katere, diha. Napravi jih več, za vsak slučaj, zakaj njegov smrtni sovražnik medved opreza izva vogala, in ko ugotovi, kje so tjuljenjeve odprtine za dihanje, ga počaka in ubije... Da bi medveda nekako premodril, napravi ta več odprtin in čisto v

resnici preslepi severnega orjaka... Pa tudi lovce, ki so se od medvedov naučili, kako loviti tjulnje. Nad dihalno odprtino čaka, da se jim in brž ko opazijo, da se jim je žrtev približala, poženejo skozi tanko ledeno skorjo ostro puščičasto železo v mesnato, zajetno tjuljenjevo telo.

Toda zdaj led ne pokriva morja. Ostali so samo kosi ledu. Se vedno je poletje. Ko smo stopili iz čolna, smo se pritaljili na robu tundre na desnem delu ledenega korita. Čakali smo kakih deset minut, potem pa so se pred nami v vodi pojavile glavnice. Kakor periskopi. Grozi kaka nevarnost?

Spretni pomorski in podmorničarji so se tokrat zmotili. Morda je šlo za lahkovernost, morda za pijanost od barv in sonca, morda sta jih premotila igra in tišina.

Potapljač se, kakor njihove sorodnice vidre, so pluli tjulnji med kosi ledu brezbržno in brez strahu. Prišli so na led in potem so se skušali s svojimi šibkimi nogami in perutmi splaziti vkreber.

Ne, še ne. Naj odidejo vsi trije še dlje od vode. Da, zdaj je dobro. Lovca sta dvignila puški in drug za drugim ustrelila. Tretji tjuljen se je zvalil v vodo. Toda bilo je prepozno kot je kazal rdeči krog, ki se je razširil po površini svetle zelenobebe vode. Njegov bel, svetli truh se je zabelešal kakor kos ledu.

Odmev pušk je jeknil po visokih planinskih vrhovih, zdiral skozi vrzeli modrih hodnikov. Stopili smo bliže. Izvlekli smo tri težka telesa, tri mrtve tjulnje. Drugi častnik je vzel v roke nož.

Kadar lovec traper ali Eskim na Grönlandiji ubijeta tjulnja, potem s svojimi tovariši ali svojci, če so navzoči — pokleknejo vsi skupaj, za trenutek pomolče in šele potem izreže lovec odprtino v boku, vzame ven jetra in kos sala, ga razreže na drobne koščke in pokusi.

Kakor da izkazuje čast majhnemu debeluhastemu plavcu, urnemu potapljaču in hranitelju... Mi nismo poklekli. Vrgli smo jih na ladijsko dno kakor troje trupel. In vrtili smo se skozi led in zeleno morje na našo veliko ladjo, ponosni na svoj lahek, naglo pridobiljeni bogati plen.

Vidite, tako so poginili trije tjulnji v svoji daljni domovini, tam, kjer jih je mnogo, na tisoča.

Zivko Milič

Nagrada za vestno opravljanje službe

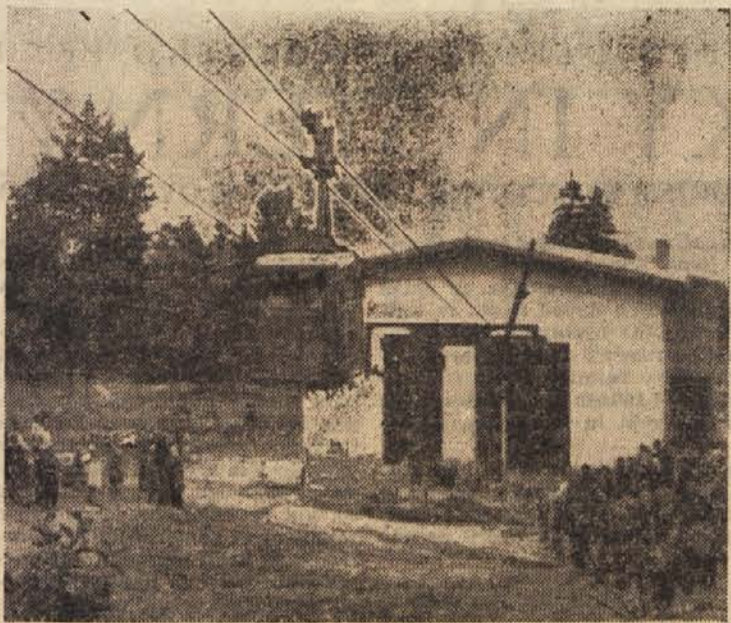
Tovariš Andrej Sterle, strojevodja ljubljanske železniške kurilnice, je dne 15. julija letos vozil potniški vlak št. 425 iz Postojne v Ljubljano. Ko je privozil v bližino prelaza na Titovi cesti, je opazil, da je med zapornicami več avtomobilov in trolejbus. Z izredno prisebnostjo in hitrim ukrepanjem mu je kljub kratki razdalji uspelo, da je tik pred prelazom vlak ustavil. S tem je preprečil hud nesrečo, ki bi bila silno neizogibna ter bi prav gotovo povzročila veliko materialno škodo in prejkone tudi človeške žrtve.

Tovarna mlečnega sladkorja

Gospodarska poslovna zveza v Tolminu je razpisala licitacijo za oddajo del za gradnjo tovarne mlečnega sladkorja v Tolminu s predračunsko vrednostjo skoraj 21 milijonov dinarjev. Predvideno je, da bodo vsa gradbena in obrtniška dela končana do 30. julija prihodnjega leta.

25 let prosvetnega društva

Minulo nedeljo so v prijazni vasi v Kampilah nad Storami proslavili 25-letnico tamkajšnjega prosvetnega društva »Cvetke Jerinove«. Ob tej priložnosti so izvedli lepo akademijo s pestrim sporedom. O nastanku in razvoju pa je govoril soustanovitelj društva tov. France Kojnik. Za večletno in božrtovalno delo v društvu so bili pohvaljeni naslednji člani: Franc Tofant, Milka Kojnik, Tone Rozman, Alojz Jazbec in Ivan Centrih, medtem ko je soustanovitelj društva upokojeni solski upravljavec tov. Albert Jerin sprejel diplomsko častnega člana društva. Pohvaljeno je bilo tudi učiteljstvo in SZDL v Kampilah. Akademije se je udeležilo veliko število prebivalcev iz bližnje in daljnje okolice ter predstavniki oblasti in SZDL.

Le petnajst minut bo poteklo, pa bo kabina po jekleni nosilni vrvi pridrsela v poslopje dva in pol kilometra oddaljene zgornje postaje vzpenjače 1050 metrov visoko na Pohorju

Pohorske gondole navdušujejo

Te dni mineva poldrugi mesec, odkar je po več letih vztrajnega pionirskega dela prva štirisedežna aluminijasta kabina prve gondolske vzpenjače v naši državi prikratk zapustila spodnjo postajo ob vznožju Pohorja in se po jekleni vrvi povzpela nekaj sto metrov proti vrhu zelenega obdravskega pogorja. Vzlic 45 dnevem normalnih dopolnilnih del, najrazličnejših meritev in priprav pa poskusno obratovanje visokega troleja še ni pri kraju. Toda to nikakor ne pomeni, da so segle vmes nepredvidene težave. Nasprotno! Priprave za dokončni strokovni pregled vseh naprav pomembnega pohorskega turističnega objekta se odvijajo povsem zadovoljivo. graditelji vzpenjače pa bodo do pričetka njenega rednega obratovanja letos jeseni poskrbeli tudi za dovolj dobro cestno povezavo Maribora z vnožjem Pohorja ter uredili okolico spodnje in zgornje postaje.

Sicer pa so gradbeni delavci, dobavitelji opreme in monterji mnogokaj že storili. Člani kolektiva vuhreškega podjetja »Tehnogradnja« na primer te dni naglo dograjujejo podaljšek avtomobilske ceste od Zgornjega Radvanja na robu Maribora do spodnje postaje visokega troleja. Delavci slovenjebistriškega podjetja »Impok« so doslej izdelali več kot 30

kabin, ki so jih monterji mariborske »Metalne« v glavnem že obesili na nosilno vrv. Skratka: Mariborčane in okoličane, ki se dan za dnem zbirajo ob spodnji postaji, že navdušujejo številne pohorske gondole. Najbolj zadovoljni pa so seveda tisti redki med njimi, ki so v kabinah že popeljali do dva in pol kilometra oddaljene zgornje postaje 1050 m visoko na Pohorje in nazaj. Naj pri tem omenimo, da je med dosedanjimi potniki bila tudi prva trojica pravih turistov: Rudi Spudič je sicer kot tehničnik risar »Metalne« sodeloval pri pripravljanju načrtov za gradnjo vzpenjače, v eni izmed njenih gondol pa se je z ženo Dano in enoletno hčerko Ančko popeljal na Pohorje na redni letni dopust.

Zdaj moremo torej že zanesljivo zapisati, da ni več daleč dan, ko bo 55 kabin v eni uri prepeljalo skupaj 400 ljudi v neposredno bližino številnih domov in koč vrh obdravskega pogorja, 400 pa s pohorskega višavja nazaj v dolino. Tedaj bodo gondole še bolj navduševale. Kajti četrturna vožnja nad zelenim in precej strmim pobočjem je čudovita, razgled po Dravskem polju, Slovenskih goricah in Kobanskem z Mariborom v sredini pa je izpod jeklenih vrvi ob hitrosti 10 km na uro nedvomno edinstven. Vj. K.

TELESNA KULTURA
Preseganje človeških zmogljivosti
Uporaba dopinga ni le škodljiva, ampak tudi v nasprotju s športno moralo

Uporaba dopinga je nešportna in škodljiva. Kje so meje človeških zmogljivosti? To vprašanje se je vleklo kot rdeči trak tudi na kongresu športnih zdravnikov, ki je bil nedavno v Hamburgu. Kongres se je udeležilo 250 športnih zdravnikov iz osemih držav. Pomovno so ugotovili, da skušajo nekateri v športu na razne nepravilne telesno in moralno škodljive načine spraviti iz telesa več kot le-to lahko da. Ti ljudje pozabljajo, da se danes človeku, ob njegovih telesnih silah in sposobnostih ni še posrečilo povzpeti so višje od 9000 metrov in se poglobiti globlje kot 80 metrov. V teh mejah se torej danes giblje človeška zmogljivost.

Šport je v mnogih primerih nepredel in zato, ker je srce vzdržalo mnogo več kot more, takoj nato pa so se pokazale posledice spritno nje-gove krize. Večina zdravnikov je na kongresu predlagala, da se telesna vzgoja po dvoranah čim bolj omeji, zlasti pa če gre za šport v dvoranah kot tako imenovano gonilno vzmet za vrhunske rezultate. Takšen način pripraviljanja (intenziven trening v dvoranah) za vrhunske rezultate so zdravniški popolnoma odklonili, češ da od vsrčan več kot 10 metrov globoko pod vodo, škodljiv, ker deluje kot strup. Podobno kot dušik, ki pri 40 metrih globine prodre v kri in privede k narokozni omotici.

Zdravniki so priznali svojo zaskrbljenost spritno raznih injekcij zaščitnim ob poškodbah športnikov, ki pa delujejo tako kot doping. Le-ta v postavi je prava bolezen športnikov, od katerih nekateri ob vsakem najmanjšem udarcu in poškodbah sami sebi sugerirajo, da so bolni, da je bolečina velika. Te injekcije pa niso v bistvu nič drugega kot oblika dopinga za povečanje zmogljivosti. Dr. Prokop, profesor z Dunaja, je trdil, da je več kot 60% vbrzganjav brez zdravniškega dovoljenja. Kongres je znova poudaril ugotovitve, da doping ne dajejo samo skakalcem in sprinterjem, oziroma da ga ne dajejo samo za kratkotrajen in nagel učinek, marveč tudi zato, da bi dajal telesu navidezno silo tudi pri dle čas trajajočih naporih, kar je prav tako ali pa še bolj škodljivo kot pri »hitrih« športih.

ZENSKA SAHOVSKA OLIMPIADA

Timofejeva premagala svetovno prvakinjo

Stanje po VI. kolu: SZ 8, Vzhodna Nemčija 6 (3), Madžarska 6, Jugoslavija 4,5 (2), Z. Nemčija 4,5 (1), Bolgarija, Rumunija 4,5. V VII. kolu igra Jugoslavija z Bolgarijo.

Št. 18. sept. - V VI. kolu ženske šahovske olimpiade se je Jugoslavija srečala z Vzhodno Nemčijo, toda obe partiji sta bili prekinjeni. Timofejeva je v izgubljenem položaju proti Kellerjevi, Stadlerjeva pa ima možnost za remi. Ostali rezultati: Nizozemska - Bolgarija 0:2, Madžarska - SZ 1:1, Zah. Nemčija - Anglija 0,5:0,5. Timofejeva je v nadaljevanju partije iz V. kola izkoristila spodrsljaj Rubceve in tako porazila svetovno prvakinjo. Po prekinjenih partijah je rezultat Anglija - Rumunija 1,5:0,5. Zah. Nemčija je dobila obe prekinjeni partiji proti Bolgariji. Ponovno je prekinjena partija v dvoboju Vzhodna Nemčija in Nizozemska, ki se bo verjetno končala remi.

SAHOVSKI TURNIR V SARAJEVU

Vodi Puc - sam

Sarajevo, 18. sept. - V VIII. kolu mednarodnega šahovskega turnirja v Sarajevu sta bili v ospredju partiji Smallbegović - Karaklačić in Kozomara - Puc. Smallbegović in Karaklačić sta prekinila v negotovem položaju. Kozomara in Puc pa sta remizirala že po 15 potezah. Ostali rezultati: Trifunović - Osmanagić 1,5:0,5, Marić - Minić 1:0, Bogdanović - Cio-Calteu 0:1, Udžvarlić - Cvetkov remi. Stanje po VIII. kolu: Puc 5,5, Smallbegović 3 (1), Marić, Cio-Calteu 3, Trifunović 2, Kozomara, Cvetkov in Osmanagić 4, Udžvarlić 3,5, Karaklačić 3 (1) itd.

Turnir v Goti

Goti, 18. sept. - V IX. kolu mednarodnega šahovskega turnirja v Goti so dosegli naslednje rezultate: Bronstein - Bilek 1:0, Pachman - Robatsch remi, Vasjukov - Uhlman 1:0, Malich - Breust 1:0, Relistab - Fuchs remi, Filip - Neukirch remi. Srečanje med Milčom in Udovčevem je bilo odloženo, ker je Milč bolan.

JUGOSLOVANSKI PIVALNI POKAL

Finalno srečanje odloženo

Beograd, 18. sept. - Finalno srečanje letošnjega tekmovanja za Pivalni pokal Jugoslavije med beogradskim »Partizanom« in ZPK Ljubljano, ki bi moralo biti v ponedeljek v Beogradu, je odloženo. »Ljubljana« je povedela tekmovanje v zadnjem hipu in predlagala, da bi se preložilo na prihodnje leto. »Partizan« pa predlaga za to srečanje, ki naj bi bilo v Beogradu v zimskem bazenu, 22. decembra. O tem se še niso sporazumeli.

Atletski miting Kladivarja

Celje, 18. sept. - Danes popoldne je bil v Celju atletski miting Kladivarja, na katerem je bilo doseženih več dobrih rezultatov: 100 m Vučer 11,0, Kováč 11,2, Drnovšnik 11,2, 200 m: Vučer 22,8, Zupančič 23,6, 200 m: Male 5:49,5, Verk 5:55,8, krogla: Pantoš 13,72, Brodnik 13,36, disk: Peterka 44,78; ženske 100 m: Rečnik 13,0, Silan 13,0, 80 m ovire: Rečnik 13,2, koplje: Sikovnik 37,27, vržnja: Rečnik 135, 200 m: Silan 27,6, Rečnik 28,1.

Brzojavke

Bukarešta, 18. sept. (Reuter. -) Četrty dan mednarodnega atletskega mitinga v Bukarešti je Taisija Cenci (SZ) akocila v višino 175 cm in s tem izenačila evropski rekord, v metuju diska je zmagala Ponomareva (SZ) z 51,47, v teku na 110 m ovire Mihajlov (SZ) 14,5, v štafetnem teku 4 x 400 m (SZ) s 3:17,1, v teku na 300 m Torbjornson (Island) 21,6.

Beograd, 18. sept. (Tanjug. -) Od 20. do 25. t. m. bodo v Beogradu prve mladinske športne igre »Bratstvo in enotnost«, ki se jih bo udeležilo 300 mladincev iz Beograda, Zagreba, Titograda, Sarajeva in Skoplja. Tekmovali bodo v atletiki, odbojki in malem rokometu. Zmagovito moštvo bo prejelo nagrado CK L.M.J.

Beograd, 18. sept. (Tanjug. -) V Beograd so se vrnil mladinci, ki so se udeležili mednarodnega prvenstva Zahodne Nemčije v namiznem tenisu za mladince. Mladincev Jazvije je osvojil na tem tekmovanju drugo mesto. V finalu je izgubil s Švedom Aiserjem. Stranić pa je izgubil v polfinalu z Jazvievem. Teran je bil izločen v osminki finala, Despotičeva pa v drugem kolu.

Zagreb, 18. sept. (Tanjug. -) Jutri se bo začel v Zagrebu teniški dvojni med reprezentancama Monaca in Zagreba. Za reprezentanco Zagreba bodo nastopili Keretić, Rizvanbegović in Jovanović, za Monaco pa Davis cup reprezentante Pasquier, Borgini in Landau. Igrali bodo po Davis cup sistemu.

Varšava, 18. septembra. (Tanjug. -) Po končanem mednarodnem tekmovanju v Varšavi je jugoslovanska strelška reprezentanca odpotovala v Bukarešto, kjer se bo udeležila mednarodnega prvenstva Rumunije.

Grashoppers : Hajduk 2:2

Zürich, 18. sept. - Srečanje med nogometnim klubom Grashoppers (Švica) in splitskim Hajdukom, ki je bilo sinoči v Zürichu ob reflektorjih, se je končalo z neodločenim rezultatom 2:2 (1:1). Gole so dosegili: v 22. min. Scheller, v 25. min. Fleško, v 60. min. Balaman in 65. min. Vidošević.

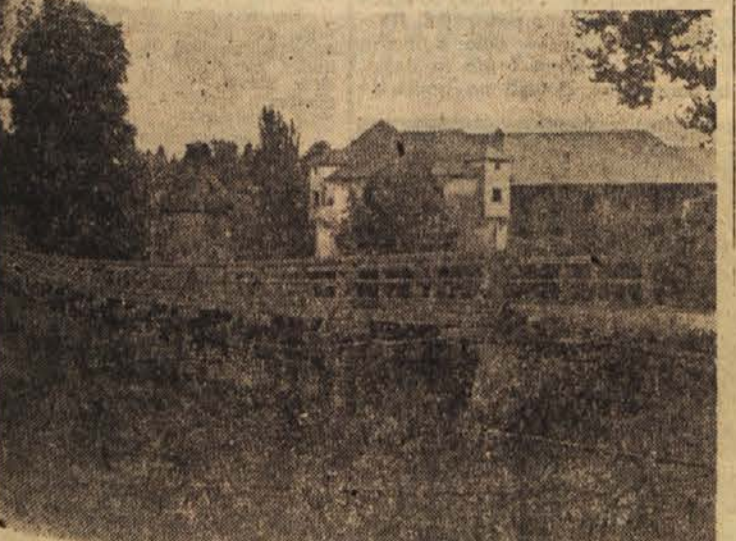
Lepi prideški na državnem posestvu Javornik

33 centov pšenice na hektar, mlečnost krav nad 4000 litrov in še marsikaj

Državno posestvo Javornik s sedežem na Polici nad Ravnami na Koroskem postaja čedalje močnejše preskrbovalno središče za močno industrializirano Mežiško dolino. Če letos nisi obhodil razežnih žitnih polj in nisi potežkal bogatega klasja ali zajetnih gomoljev krompirja, če si nisi ogledal v prostornih hlevih Javornika tabel o mlečnosti njihovih krav, na zunan je moreš opaziti kakih posebnih znakov gospodarskega napredka. V stari graščini, ki je sicer idealna zgradba za potrebe samega posestva, stanujejo večidel delavci Zelezarne Ravne - poslopje čas že neumljeno načena. Vodstvo ima vezane roke, ker ne more stanovalec izseliti. To je hkrati njihova najbolj boleča točka, saj imajo že dolgo načrt, kako bi izkoristili sicer lepe prostore za potrebe drž. posestva. - Svoje upravne prostore so morali prenesti v sosednjo nizko zgradbo, kjer so bila prej obokana skladišča - lepo so jo preuredili v kar spodobne upravne prostore.

Sicer pa prav letos zanamuje Javornik tako pomembne uspehe v poljedelstvu, vrtnarstvu in živinoreji, da tudi javnost ne more molče mimo njih.

Ko sem jih te dni obiskala, so imeli polne roke dela. Pravrkar so končali osnutek petletnega perspektivnega načrta. Iz suhih števil tega plana ti zaveje močan delovni polet že članskega delovnega kolektiva. Iz njega pa razbereš tudi prehojeno tpo pod starih let.

Grad Otočec sredi Krke spet obnavljajo. Občinski ljudski odbor v Novem mestu je dobil za nadaljnja dela primeren kredit, tako da bo v doglednem času ta pomembna turistična postojanka le dobila mesto, ki ji tako zaradi čudovite okolice, preteklosti, zlasti pa zaradi neposredne bližine nove avto ceste Ljubljana-Zagreb pripada. Če ne bo ovir, bo že prihodnje leto začel obratovati v gradu gostinski obrat in camping na otoku. Nova mostova sta spojila otok z desnim in levim bregom Krke, docela preurejen pa je tudi grad stoji sredi Krke in bo postal prav gotovo ena najprivlačnejših turističnih posebnosti med Ljubljano in Zagrebom

ničnimi ukrepi. Zdi se, da so prinesle dolgotrajno izkušnje in pomnožen trud vsega kolektiva letošnje

rekordne uspehe:

Te se zrealiziralo v izredno visokem pridelku pšenice Montanje - 33 stotov na ha, medtem ko je bilo povprečje pri okoliških kmetih 9 do 10 stotov, nekaj naprednih kmetovalcev se je povzpelo na 20 stotov. Izredno bo tudi pridelkek krmne pese, računajo 40 do 50 ton na ha. V tej kulturi se vsrčilo Državno posestvo Javornik med prva država posestva v Sloveniji. Zelje obeta 35 ton na hektar. Lepi so tudi nasadi paprike in paradiznika - vse kulture v vrtnarstvu hvaljivo delo pridnih rok in umnega vodstva z obilnim pridelkom. V pridelovanju krompirja so se povzpeli na 25.000 kg na ha. (Na rovaš javorniškega krompirja pa pade vsako leto dokaj pšenik. Ker pride čisto zelen na trg, ta pa zato, ker nimajo skladišč.) Ker daje vrtnarstvo temu posestvu skoro eno tretjino dohodkov, mu tudi posevčajo mnogo pozornosti. Se letos nameravajo začeti graditi rastlinjak - doslej ga še niso imeli. Osnova je 8 toplih in 13 poltoplih gred in pa ogrevalnica s topljo vodo.

KRAVA NINA IMA 5200 L MLEKA NA LETO

Zvinoreja je pravzaprav glavna panoga njihovega gospodarstva. Začeli so čisto iznova z izbrano skotno govodi in jo skrbno negovali. Uspelo jim je dvigniti mlečnost krav: povprečna mlečnost krav je 3000 l. Imajo pa tudi precej krav nad 4000 l, medtem ko je prvakinja še zmeraj krava Nina s 5200 l na leto. Tudi kakovost javorniškega mleka je dobra, mleko je čisto in masno - v hlevih je vzoren red in snaga.

V SADJARSTVU SE VELIKA DELA Sadjarstvo pa postavlja pred vodstvo posestva važno nalogo - treba bo skoraj vse nasade obnoviti. Drugo leto bo najbrž že roden nasad cepelnih češpelj na holmu nad Javornikom. Lepo je oskrbovan. Tik nad središčem posestva nameravajo zasaditi na hribu nasad češnji, ostale sadovnjake pa postopoma obnavljati. Orehove nasade bodo pa opustili, ker ne prenašajo tako ostrega podnebnja.

Letos bo predvidoma ustvaril kolektiv 8.767.000 din družb. bruto dohodka. Nujno bi potrebovali avtomobil za prevoz zelenjave v oddaljene industrijske trge. Večidel vsa dela opravljajo s stariimi traktorji Fiat - k njemu imajo le plug in kosilnico. Kupiti nameravajo modern traktor z vsemi pripadajočimi deli.

Na državnem posestvu je več kot 80% ljudi starih, torej je delovna sila močno iztrošana. Da bi lahko pridobili mlajše družine poljedelskih delavcev, pa bi potrebovali stanovanja. Se so namreč lepe možnosti za gospodarski dvig državnega posestva - glavni pogoj so pa kadri in mehanizacija. M. H.

Volivci, pripravajte se, ali ste vpisani v volilni imenik

PLAVANJE
Sorokin 56,6

Leipzig, 18. sept. - V nadaljevanju plavalnega dvoboja med Vzhodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo v 50-metrskem bazenu, je Rus Sorokin preplaval 100 m prosto v času 56,6. To je doslej najboljši evropski rezultat vseh časov. Evropski rekord ima z rezultatom 56,2 Francoz Jany, ki pa ga je le-ta dosegel v morski vodi. Doslej je imel najboljši rezultat 87,0 Italijan Pucci.

Struzanov (SZ) je dosegel na 1500 m odličan rezultat 18:43,0, Voogova (SZ) pa na 100 m prosto 1:06,0. Odlična rezultata sta dosegli tudi obe mešani sovjetski štafeti na 4 x 100 m: moška 4:19,4 in ženska 4:59,0. Oba rezultata sta zelo blizu svetovnih rekordov.

PREPOTREBNO DELO KOPRSKEGA »ELEKTROSERVISIA«
NE BODITE SLABE VOLJE
OB POKVARJENEM APARATU

Potujoča servisna služba od Postojne do Reke, ki bo ozdravljala pokvarjene gospodinjske in druge tehnične aparate

Koper, 18. septembra - Do popolne elektrifikacije in mehanizacije, če tako rečemo, naših gospodinjskih in hišnih del, je kajpada še daleč. Toda drži: čedalje več je gospodinjev, kjer imajo nekaj električnih aparatov, če drugega ne vsaj likalnik. Podatki iz trgovine nam povedo, da prav v zadnjih dveh letih presenetljivo narašča nakup električnih aparatov vseh vrst: likalnikov, štedilnikov, hladilnikov, kuhalnikov, sešalcev za prah, mešalec, raznih električnih loncev itd. V koprskem okraju so potrošniki in prvi polovici letošnjega leta nakupili za več kot 15 milijonov električnih aparatov. V primerjavi s istim lanskim obdobjem je nakup narasel kar za 124 odstotkov! Podoba je, da ljudje opuščajo nakup drugih stvari in se preusmerjajo predvsem na tehnične potrošne predmete. Vse kaže, kot pravijo podatki, da so naše tovarne, ki izdelujejo električne in tehnične aparate za vsakdanjo rabo, že precej na široko naše in odprle pot do potrošnika. Nakup tega blaga, ki je bil še pred nekaj leti tako rekoč posamičen, postaja čedalje bolj množičen. Številke o prodanih električnih in drugih tehničnih aparatih povedo, da je tega blaga med ljudmi že precej. Povpraševanje in naročila pa tudi kažejo, da med ljudmi silno narašča zanimanje za vse te predmete in da ljudje zaradi njih v precejšnji meri opuščajo nakup tekstilij in usnja, ki je bil do nedavna tako močan.

Vsa ta naraščajoča »mehanizacija gospodinjskih in hišnih del« pa seveda prinaša s seboj najrazličnejšo problematiko. Med vsem je kajpada najbolj kritično vprašanje: kam s takimi gospodinjskimi aparatami? Ze res, da ima gospodinja garancijski listek tovarne. Toda, naj gre za prikočo ali »bolnim« hladilnikom k »Himo« v Mariboru? Sicer ne segajmo po hladilnikih, ki so med vso to hišno mehanizacijo za zdaj najbolj redki. Ostanimo pri preprostem likalniku ali kuhalniku. Skratka, kaj bi raztezali zadevo? Povejmo na kratko: če se na vsej tej mehanizaciji kaj pokvari, kaj zataknje, je pač človek slabe volje, ker navadno ni nikogar na blizu in daleč, ki bi pomagal.

V zvezi s proizvodnjo aparatov na to, da bodo ti aparati tudi oboli in jih bo treba zdraviti. In nič človeka bolj ne jezi, kakor če mu aparat oboli in daleč naokoli ni žive duše, ki bi mu mogla za človeško ceno pomagati.

V dogovoru z mnogimi podjetji v Sloveniji (Tobi-Ruše, Himo-Maribor, Motor-Skočja Loka, Elektrokovina-Maribor, Elektrostandard-Trbovlje itd.) bo koprsko podjetje »Elektroservis« opravljalo servisno službo tudi za tako imenovano garancijsko dobo, ko popravila okvare, če je nastala brez krivde uporabnika, ni treba plačati. Razen tega pa so seveda »Elektroservis« opravljal tudi vsa druga popravila gospodinjskih in hišnih aparatov ter sploh tehničnih aparatov in elektrostrojev. Posebno prikupe pa je način, ki si ga je podjetje izbralo, da bo strugo ljudem z uslugami po vsem koprskem okraju in še čez po dobrem kosu iste tije do Reke. Podjetje s tem lomi tisto, pri nas tako ukoreninjeno navado, ko na vso moč podcenjujemo potrošnika, kadar je v stiski in potrebuje pomoči ali usluge. »Elektroservis« organizira svojo uslužbenostno službo tako, da jo bo opravljal v samem Koprju in pa v potujoči ali letni obliki po vsem okraju. Prav nič ne bo treba na dolgo pot z bolnim aparatom. Potujoča servisna služba ga bo prej ali slej našla in ozdravila.

Lepa in na vso moč priključna oblika, kako upoštevati potrošnika in mu ustreči, seveda zdaj v prvem razvoju. Ali celotna zamisel je tako vsega priznanja vredna, da lahko v imenu vseh potrošnikov želimo, da bi podjetje čim bolj uspelo v svojem prizadevanju: čim bolj se približati potrošniku in če je treba in želi, priti tudi k njemu na dom!

NAŠA MLADINA BRALCEM

PODELILI BOMO LETNE NAGRADE

Bliža se čas podelitve letnih nagrad, ki bo 29. novembra t. l. To je gotovo eden izmed najlepših dogodkov za vse vas, ki se trudite in vneto spremljate svojo mladinsko stran. Kdo bo nagrajen, je seveda zdaj še uganka. Do 29. novembra sta še dobra dva meseca in med tem časom se lahko še marsikaj spremeni. Predvsem pa želimo položiti vsakemu sodelavcu mladinske strani na srce: Tisti, ki nameravate še kaj napisati in tako tekmovati na naši mladinski strani, pohitite, da bomo vse objavili do 29. novembra. Samo objav-

ljene stvari bomo nagra-

dili.
Nagrajili bomo: risbe, pesmi, povesti, potopise, ocene o knjigah in filmih, spise o vašem življenju.

Nagrada bo pet. Nagrajenci bodo tudi letos objavljani v Ljubljano. Z vsakim nagrajencem bo lahko prišel eden izmed najbližjih svojcev. Nagrade se bodo izročile v uredništvu Ljudske pravice.

KOBILARJEVO POTOVANJE

Daleč na jugu sta si dva kobilarja spletla gnezdece v pomarančevcu. Bila je krasna siva kosarica, obešena čisto zunaj na razcepljeni veji, kjer so jo tople sapice narahlo pozibavale. Ne bi mogla najti lepšega prostora za domek kot tam med nežnim pomarančevim cvetjem in veselimi sadeži. Ljudje v sosedni hiši so dejali, da so bili kobilarji in pomaranče gotovo ustvarjeni drug za drugega, ker se tako čudovito skladatajo.

Kobilar in Kobilarka sta preživljala zlate dneve brez vseh skrbi in težav, prepevala in žvrgolela sta si, da se je vsakomur, ki ju je slišal, razvedrilo oko. Nekoga dne pa je bila Kobilarka mirna in otožna. Ni več brezskrbno prepevala, ni več vsa srečna sedela v gnezdu. Venomer je poletavala na najvišjo vejo in zrla v daljavo. Končno jo je Kobilar vprašal: »Kaj pa je, draga? Zakaj si tako žalostna?»

»Ne vem prav,« je odvrnila Kobilarka, »a mislim, da bi rada odletela. Se še spominjaš, kje sva si zgradila prvo gnezdo?»

»Oh, da, seveda,« je začel Kobilar. »Na severu je bilo, v jablani ob vrtnih vratih.«

»Čiv, čiv,« je zacvrčala Kobilarka. »Prav imaš! Poletiva takoj, samo posloviva se še od zimskega doma.«

Odletela sta h gnezdu, trikrat obkrožila pomarančevac ter pozdravljala prijatelje. Nato sta

in na enega od teh sta se spustila in prespala noč z glavicama pod krili.

Komaj je sonce pokukalo iznad gričev, že sta bila spet v zraku. Vesel je bil polet. Od časa do časa sta pristala na zibajoči se veji in pela pesem o domu.

»Poznaš najin vrt?« sta zapela široki reki, ko sta letela preko, in reka je zašumela: »Ko sem bila še majhen potoček, sem tekla skozenj.«

»Poznaš najin vrt?« sta zaklicala pegavi krastači. Ta je le pomžiknila v sonce in zakvakala: »Poznam svoj kamen in travnik za mejo. Ostanita tu in pomagava vama, da si udobno uredita.«

Toda zahvalila sta se ji in hitela naprej. »Poznaš najin vrt?« sta vprašala večerni vetrič.

»Pss, pss; seve, seve,« je šepetal vetrič. »Pred dvema zorama sem se prikradel skozenj in šepnil popkom na jablanah, da se bo treba prebuditi. Čudovit kraj je, a daleč od tod.«

»Potem morava leleti še urneje,« sta rekla Kobilar in Kobilarka in hitela dalje. Več dni je poteklo in še vedno sta potovala ter vsakogar, ki sta ga srečala, vpraševala po novicah z vrta. Končno je nekega večera, ko se je sonce spuščalo v svilen oblak k počitku, Kobilarka zacvrčala: »Ze vidim vrt, dragi stari vrt!«

In ko je legal na zemljo mehki somrak, sta se dva srečna kobilarja vrnila na jablano ob vrtnih vratih.

»Da,« je potrdila Kobilarka, »in ali še veš, kako sva bila vse leto srečna? Potok pod drevesom nama je pel in čebule in metulji so prihajali k nama na obisk — ah, dragi stari vrt! Bogve, če bova še kdaj imela tak dom?«

Tako sta cvrčala in čukala, dokler sonce ni leglo spat — tedaj sta vtičnila glavi pod peruti in tuč zaspala.

Naslednje jutro sta bila že zgodaj pokonci na kratkem poletu. »Poslušaj,« je rekla Kobilarka možu, »otroci spodaj v hiši pojo: 'O vrt, o dragi stari vrt, in slišala sem, kako je mati dejala, da pojdejo jutri proti severu. Kako rada bi šla še jaz!«

»Zakaj pa ne?« je dejal Kobilar. »Tudi sam hrepenim po starem domu. Vrniva se na sever!«

»Kdaj?« je vprašala Kobilarka. »Danes?«

»Čemu ne takoj?« je del Kobilar. »Zgodaj se je treba odpraviti. Najvažneje je, da imas dovolj časa.«

razpela krila in se odpravila na dolgo pot proti severu. Naglo sta letela, a starega vrta do sončnega zahoda še nista zagledala. Pač pa sta videla mnogo drugih dreves

Dušan Mevlja:

Pozabljeni pajacek

Pajacek v kotu bi rad se igral, z Matjažkom po sobi bi rad se ortal. Oh, ko bi Matjažek igrali se smel, oh, ko bi poštevanko gladko že znal!

Matjažek resnobno za mizo sedi, na čelu njegovem so hude skrbi. Pajacek v kotu pozabljen leži, možicelj iz cunjic, ki skoraj že spi.

Pajacek v kotu, zatisni oči! Matjažek za mizo se pridno uči, in ko bo poštevanko gladko že znal, s teboj se, pajacek, bo zopet igral!

UREDNIKOV KOTIČEK

Dragi urednik!

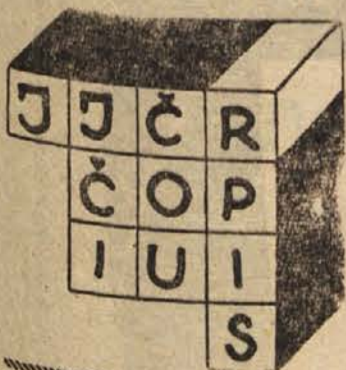
Ceprav sem obljubil, da Ti bom med počitnicami pisal in pošiljal spise, te obljube nisem mogel izpolniti. Tvojega časopisa nisem videl dva meseca. V kolonijo nisem šel. Počitnice sem preživel pri sorodnikih na kmetiji. Počitnice so bile dolgočasne, nevesele. Zdad hodim v IV. razred gimnazije in upam, da ga bom uspešno dovršil. Letos Ti bom pisal kaj o šoli in našel bom morda še kaj lepega, kar bi se dalo lepo opisati. Slikanica, ki jo piše in riše sedmošolec Vladimir Pirnat, mi zelo ugaja. Drugače sem z mladinsko stranjo zadovoljen in Ti ne bom pisal kritike o njej. Če je to pismo vredno odgovora, mi odgovori in svetuj, kaj naj Ti pišem. Prav lepo Te pozdravlja

Tvoj

JANEZ TURK,
IV. razred gimn.,
Stari trg v Loški dolini.

SKAČI!

Skači kakor figura konja pri lahu in lahko boš prebral ime in priimek slovenskega pisatelja, ki je spisal prvi slovenski roman. Začni pri črki J v levem zgornjem kotu.

Navpično:

1. sijaj, 2. sorodnik, 3. otroško ime za žival pod 3. vod. 4. ljubi, mili, 5. okov, spona, 6. podariti, pokloniti, 7. del obraza, 9. del psevdonima naše najstarejše filmske igralka Kravanje (Rina)

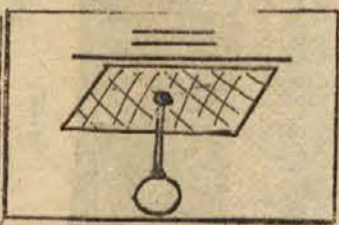
POPRAVEK

V naši zadnji številki so bile pri slikanici »Modrijan v morskih globinah« zamenjane slike. Zadnja mora biti pravilno obrnjena na prvem mestu, ostale tri je pa treba pomakniti v desno. Lepo prosimo, oprostite pomotil! Tokrat je bil na delu slikarski skrat.

Vodoravno:

3 žival, ki jo predstavlja slika, 7. katastrofa, polom, 8. odpovedati, 10. oblika pomožnega glagola, 11. največji sesalec na svetu.

REBUS

POJASNILO

K »Vretenu« od dne 29. VIII., ki ga je želela Metka Robič, VII. r. gimn., Zagreb.

Rešitev je naslednja:

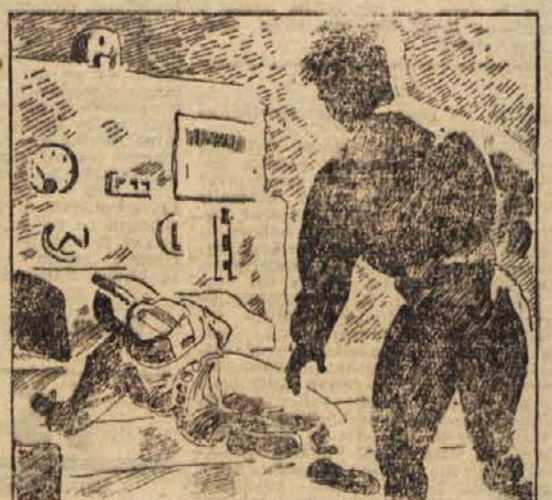
1. Ob
2. boa
3. boka
4. Korab!
5. barok
6. roba
7. Rab
8. Ra

Ni barok gorovje, ampak Korab!

Sestavila Dora Kallšnik,
VII. r. klas. gimn.,
Ljubljana

Modrijan v morskih globinah

Kiše in piše
Vladimir Pirnat, dijak VII. r. gimn.,
Ljubljana

17. Skozi neko lino je vdiral plamen svetlobe. Modrijan se je zdrznil. Hitro ven! Janez je stal poleg »Bohca«. Modrijan je zagledal čudni prizor. Podmornici so se bližale tri človeške postave. Ni pa opazil dveh človeških postav, ki sta se mu bližala za hrbtom. Ko je Modrijan hotel iti k Janezu, ga je močan sunek podrl po tleh. Izgubil je zavest. Ko je Janez to videl, je skočil v »Bohca« in jo pognal proti podmornici.

18. Janez je pravilno sklepal, da bi bila brez podmornice oba izgubljena. Zato je bilo treba rešiti podmornico. Neki koralni greben ga je krival pred neznanci. Vsak izmed njih je nosil dve vreči. Ker Janez ni hotel ubijati, je nabil pištole z lahkim naboji. Potem je zapustil »Bohca«, še prej pa je v stene zračne komore spustil električni tok. Za vsak primer. Ko se je približal podmornici, je Janez pomeril...

19. ... in sprožil. Neznavec je mirno zlezl v odprtino. Janez je zgrešil. Z naslednjimi strelji je zadel in omamil enega izmed treh. Drugi je bil že v podmornici in temu je tretji podajal reče. Kmalu se je podmornica premaknila v zadnjem trenutku se je Janez oprjel jeklene vrvi. Eden izmed neznancev v podmornici je še enkrat odprl vent. Hotel je z roko doseči na tleh ležetega, a Janez je tudi tega zadel.

20. Janez je najprej spravil v notranjost oba nezavestna neznanca in ju zvezal. Nato je hitel v strojno komoro, kjer je slutil, da se nahaja tretji neznanec. Začutili pa je nenadoma udarec po hrbtu. Neznavec je mislil, da se je Janez onesvestil. Sklonil se je nadeni, da bi mu pogledal in odvzel pištole, tedaj pa ga je Janez udaril s svetilko po glavi. Mož se je zamajal in padel. Janez je bil gospodar podmornice.

Od vseposod

Letos spet šola za odrasle

Pred dnevi so se pri Okrajnem svetu Svoboda in prosvetnih društev v Celju zbrali člani okrajne izobraževalne komisije...

Zdravstvenim delavcem bodo pomagali učitelji

V občini Slovenske Konjice bodo cepili otroške otročice pri približno 2400 otrok. O pomenu te akcije bodo zdravstveni delavci imeli predavanja po vaseh...

Tokrat tudi precej kmečkega prebivalstva

Krvodajalska akcija, ki je bila te dni v Slov. Konjicah, je bila med najboljšimi v zadnjih letih. Za prostovoljno oddajo krvi se je prijavilo 260 ljudi...

Prepočasni lezemo iz stanovanjske stiske

V sklad za gradnjo stanovanjskih hiš v konjiški občini se je v teku lanskega leta ter letošnjega do avgusta zbralo okoli 60 milijonov dinarjev. Večina tega denarja so posredovali graditeljem hiš...

Bo drugič boljši odziv?

Pred dnevi je ekipa tranzitjske postaje celjske bolnišnice odvzela kri 65 krvodajalcem Zelezarne Store. Tokrat se jih je za odzivem krvi prijavilo samo 67...

Novi slovenski grobovi na tujem

V Clevelandu so umrli: Franc Obisk, star 72 let, doma iz Podslavnice pri Cerklji; od kodar je prišel v Ameriko pred 45 leti. Janez Tavčar, star 76 let, doma iz Cerknja na Primorskem...

Razen naštetih so umrli: v Jolietu Jože Povke, star 77 let, doma od Smarjete pri Novem mestu; od kodar je prišel v Ameriko pred dobrih 50 leti; v Posilu Altonz Hočevar in Stefan Fatur; v Waukeganu Janez Rep, star 80 let, in Gustav Kozina, star 66 let; v Armi Karel Zafuta, star 72 let...

OBJAVA

Izšla je 136. številka »Naših razgledov« vsebine: Znanjopolitične glose. Svetozar Bešič: Poljski kontrasti, poljske zagovetke in poljski smeh (nadaljevanje in konec); Dr. Lavo Cermelj: Kontrola medzračnega prostora; Dr. Josip Globevnik: Ljudski odbori in volilni sistem (konec prihodnj.); Dušan Travnik: Dohodki proračunov; Dr. Vladimir Bartol: Obisk pri raziskovalcu rakav; L. Kušcer: Koliko žolci znajo absolutni srednjih šol (nadaljevanje in konec); Pismo »Našim razgledom«; Opomba filmski kritiki; Cvetko A. Kristan: Strideset let čilcaške izjave; Sherwood Anderson: Čedno dekle (feljton); Janez Gradšnik: Viktor Konjar: Stoletja so kot val v mesečini; Saša Vegr: Vokalna spremiljava; Slavko Fras: Eksperiment z »Dunajsko dramaturgijo«; František Benhart: Vodilna češka literarna revija (Pismo iz Prage); sed: Clovek ne živi samo od kruha; Jože Šmolc: O nekaterih značilnostih sodobne slovenske poezije (nadaljevanje prihodnj.); Jože Širca: Primož Trubar v komunu; S. G.: Uglbanje o življenju; V. Konjar: Lepa izdaja Melvilovega Tippeja; Dr. Lavo Cermelj: Gaetano Salvemini in slovo; Ivan Stopar: sovjetski film »Enainštrideset«; Bogo Komelj: Obisk v Italijanski; Knjižnice; Nove knjige v tujini; Knjižne novosti.

DNEVNE NOVICE

GLEDALISCA SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA

Petek, 20. sept. ob 20: Molière: »Sola za moža«. Izsiljena ženitev. Gostovanje ljubljanske Drame v Litostroju. Sobota, 21. sept. ob 20: Axelrod: »Sedem let skomin«. Izven in za podelje.

V petek, 20. septembra, ob 20. uri bo Drama SNG gostovala v Litostroju. V tovarniški dvorani bo uprizorila Molièrovo komedijo »Sola za moža« in »Izsiljena ženitev«.

Zdravstveni dom Ljubljana-Vič. Ob 14. do 20. sept. dr. Stok Miloš, Cankarjeva 10., telef. 21-319. V primeru odstopnosti zdravnika kličite tel. št. 23-437. Nedeljska dežurna služba v ambulanti Mirje, Rimska c. 31, telef. št. 21-797 od 8. do 14. ure.

Zdravstveni dom Rudnik dr. Fedor Krejči, Privoz 18., telef. 20-767 v odstopnosti zdravnika kličite telefon LM 20-500. V soboto dežurna služba že od 18. ure dalje.

Zdravstveni dom Moste: Ljubljana, Krekova ul. 5., tel. št. 31-359. V odstopnosti zdravnika kličite telefon LM 30-300. Preko dneva vršijo obiske na domovih pacientov vsi zdravniki ZD Moste.

Zdravstveni dom Center: dr. Vrbica Milena, Komenskoga 22, tel. št. 31-361. V odstopnosti zdravnika kličite telefon št. 30-200.

Zdravstveni dom Bežigrad: dr. Cebin Branko, Stoženska 35, tel. št. 382-297.

OBVESTILO. - Nevropsihiatrična sekcija SZD prireja predavanje o pomembni vlogi elektrookulografije v medicini, psihologiji, pedagogiki, kriminologiji itd. Predavanje bo v predavalnici Interne klinike 20. t. m. ob 20. uri. Predaval bo znanstveni sodelavec Pavillon de la Grille - E. E. G., Salpêtrière v Parizu, tov. dr. med. Viktor Gabersček. Vabljeni so na predavanje zdravniki, psihologi, pedagogi in splošni zainteresirani. - Nevropsihiatrična sekcija SZD.

Negovana žena uporablja hormonske (nočne) in vitaminske (dnevne) kreme »EVELINE« za suho ali mastno kožo, katere so dobile vse drogerije.

TVD PARTIZAN - NARODNI DOM začne s plesnimi vajami v soboto, 21. septembra 1957 od 20-23.30 in v nedeljo, 22. septembra od 17.30-21. Igra APO. Vabljeni.

Telesnovzgojno društvo TVD Partizan Gorenja vas nad Škofjo Loko proslavlja 22. septembra 1957 35-letnico svojega obstoja. Ob tem velikem društvenem prazniku bo društvo razvilo svoj prapor ter izvedlo ob 15. uri okrajni meddruštveni telovadni nastop. Uprava društva naproša vse člane bivšega Školskega, da se te proslave udeležijo. Po telovadnem nastopu in proslavi bo velika ljudska zabava v vseh prostorih doma, na kateri bo igral »Veseli Gorjanci kvintet« iz Trzinca.

Dober nasvet! Če želiš odlično masno kremo, potem zahtevaj samo »ULTRAGIN« - šport kremo. Dobila jo vseh parfumerijah.

»FLEX« slovi za čiščenje mastnih madežev in ga lahko kupiš v vseh trgovinah, ki prodajajo milo. Pazi na znakom »FLEX«.

Turistično društvo Ljubljana priredi v nedeljo, 22. t. m., izlet z ogledom Smedlanskega gradu, Radovljice in Krops. Odhod ob 7. uri izpred N. M. Prijave v društveni pisarni, Cankarjeva c. 1-II. Vabljeni.

Slovensko kemijsko društvo obvešča člane in ostale, da bo predaval prof. K. Freudenberg iz univerze v Heidelbergu v petek, 20. septembra 1957 ob 18. uri v predavalnici Kemičnega inštituta »Boris Kidrič« SAZU, Hajdrihova 19, o temi: Nastanek lignina in katehinskih strombi. Vabljeni.

Dr. Janko Pompe do 20. oktobra ne ordinira. Vpisovanje v nadaljevalno-višji strojepljnski in stenografski tečaj je v petek in soboto, 20. in 21. septembra pri zavodu »Administrativni tečaj«, Ljubljana, Roška 19. Informacije in prospekt dobite v tajništvu. Višji administrativni tečaj v Ljubljani. Namen tečaja je izobraževanje višjega kadra za vodstvo in organiziranje pisarniške administracije ter korespondence v višjih uradih, zavodih in raznovrstnih podjetjih itd. Tečaj traja eno šolsko leto. Sprejemajo se dijaki in uslužbeneci s popolno srednjo šolo, v izjemnih primerih tudi z najmanj šestimi razredi srednje ali nje enakovredne šole. Obisk tečaja je prikladen tudi študentom. Absolventi imajo ugodno možnost zaposlitve, ker je veliko pomanjkanje vodilnega pisarniškega kadra. Podrobna navodila dobite osebno ali pisneno pri tajništvu zavoda proti plačilu 20 din za prospekt in ostale tiskovine. Vpisovanje je vsak dan, začetek počka pa bo 25. septembra. - Zavod »Administrativni tečaj«, Ljubljana, Roška 19.

Terenski odbor SZDL terena Rožna dolina obvešča in vabi vse volilne upravičence 12. volilne enote, ki stajajo od večne poti 35 ter ostali del večne poti proti Zivalskemu vrtu, dalje vse prebivalce leve polovice ceste VII do železniskega prelaza, vključno z Novo vasjo, da bo v četrtek, 19. sept., to je danes v terenski pisarni pri Marju ob 20. uri zbor volivcev ter volilne enote. Dnevni red: predlaganje in določitev kandidatov za to volilno enoto za OBLO Vič.

Vsi, ki se zanimajo za sodobno organizacijo in tehniko pisarniškega poslovanja, pišite po brezplačni prospekt za novo ilustrirano revijo »Sodobna pisarna« na naslov uprave: Ljubljana, Gosposka 12. Pisarniške uslužbenke in vodilno osebo vseh uradov, zavodov, gospodarskih in družbenih organizacij vabimo, da se naročijo na revijo »Sodobna pisarna«, ki bo s pestro vsebino pomemben pripomoček za pisarniško poslovanje. Revija bo prinašala zanimive članke in razprave o moderni tehniki pisarniškega poslovanja, o racionalizaciji in mehanizaciji dela, posebej tudi o strojepljnski in stenografski spretnosti. Revija bo bogato ilustrirana in bo edina te vrste v naši državi. Zahtevajte brezplačni prospekt: Uprava revije »Sodobna pisarna«, Ljubljana, Gosposka 12.

GOSPODINJE! PRIJETNO PREENEČENJE

ISOL ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO. Volivci ljubljanskih občin Ljubljana-Bežigrad. Center, Moste, Rudnik, Siška, in Vič, kličite telefonsko številko 31-020 in se preprčajte, ali ste vpisani v volilni imenik!

LETNI KINO »BEŽIGRAD« Slovenski film Ne čakaj na maj Predstava ob 20. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave.

KINO »UNION«: premiera amer. barv. cinemascope filma »Zvezda je rojena«. Brez tednika. Predstave ob 16, 18,30 in 21. Ob 10. uri je matineja istega filma. V glavni vlogi Judy Garland, James Mason in Jack Carson. KINO »SLOGA«: premiera ameriškega filma »Lov na volhune«. Tednik. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. KINO »VIC«: premiera ital. barvnega filma »Casta diva«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Antonela Luadi in Moris Rone.

KINO »TRIGLAV« Ameriški film »Moj vohunček« Tednik. V glavni vlogi Hedy Lamarr in Bob Hope. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Samo danes in jutri.

RADIO LJUBLJANA Spored za četrtek, dne 19. sept. 1957. Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 22.55. 6.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pisan glasbeni spored) - vmes ob 6.30-6.40 Reklame - 6.40-6.45 Naš jedilnik - 7.10-8.00 Zabavni zvoki - vmes ob 7.30-7.40 Utrunja beseda mladim poslušalcem - 8.05 Naši amaterski zbori pojo - 8.35 Drobne orkestralne skladbe - 9.00 Utrinki iz literature - Franjo Maselj-Podlimbarci: Kako sem privikar romaj - 9.25 Za staro in mlado (spored lake in operetne glasbe) - 10.10 Dopoldanski koncert - 11.00 Dober dan, otroci! (Majakovski): Pismi za otroke - 11.15 Pismi za naše male - 11.30 Iz solistične glasbe - 12.00 Lahek opoldanski glasbeni spored - 12.30 Kmetijski nasveti - Vet. Franc Šušek: Mrtvični krk ali tetanus - 12.40 Charles Gounod: Baletna glasba iz opere »Faust« - 13.15 Igra kvintet Jožeta Kampača - 13.30 Pester spored opernih melodij - 14.20 Sportna reportaža - 14.36 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 16.00 Z našimi solisti in skladatelji - 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku - 18.00 Četrtekova reportaža - 18.15 Lucijan Marija Škerjanc: Gazele 18.45 Radijska univerza - Dr. Branka Brzin: Mikrobi v naravi in industriji - 19.00 Zabavna glasba vmes reklame - 19.30 Radijski dnevnik - 20.50 Tedenski notranjopolitični pregled - 21.00 Josef Labor: Kvintet op. 11 za klavir klarinet violino violo in čelo - 21.30 Slezjski hard - Peter Bezruč - 22.15 Igra orkester Stan Kenton - 23.00-23.15 in 23.30-24.00 Odjaja za tujino (prenos iz Zagreba)

KINO »ŠIŠKA« Angleški film »VLAKI VOZIJO MIMO« V glavni vlogi Claude Rains in Marjota Toren. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14. ure dalje.

KINO »KOMUNA« Italijanski film »Škoda, da je takšna« Tednik: F. N. št. 37. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Sophia Loren, Vittorio de Sica in Marcello Mastroianni. Prodaja vstopnic od 9.30-11 ter od 14 dalje.

GLASSEXPOR T Pihano, gladko in okrašeno steklo za gospodinjstvo - Svinčev kristal - Jablonoški kristal in stisnjeno steklo - Lestenci - Razsvetljavno steklo - Plosko steklo - Steklenice in embalažna steklenina - Tehnično in laboratorijsko steklo. GLASSEXPOR T PRAHA, Češkoslovaška. Obiščite pašo razstavo v češkoslovaškem paviljonu Zagrebskega velesejma od 7. do 22. septembra 1957. Informacije daje: VELEPOSLANIŠTVO ČEŠKOSLOVAŠKE REPUBLIKE trgovski oddelek Beograd, Bulevar Revolucije 22. PRAHA - ČEŠKOSLOVAŠKA

ARGO KONCERTI. KROENIKI ODLIČNE JUBE V 7 MINUTAH ZA 60 DINARJE. ARGO JE KONCENTRAT GOVJE JUBE. ZAHTEVATE V VSEI TRGOVINI NOVI PROJEKT ZNANE TOVARNE KONSERV ARRIGONI I ZOLY ARGO IZOLA

KONCERTI. Koncertna direkcija sprejema od danes dalje med 16. in 19. uro abonente za posamezne abonmaje (bell in modri). V vsakem je po 8 koncertov, od teh so 4 domači in 4 tuji koncertanti. Od tujih omenjamo Kogana, Händlovo, Sancana, kvartet Parrenin, Palmi Michela, Pariski instrumentalni kvintet, Budimpeštanski komorni orkester, ki sodijo v elito svetovnih koncertantov in ansamblov. Romunska filharmonija v sestavi 95 godbenikov bo 23. septembra začela letošnjo sezono. Dirigent je G. Georgescu, na sporedu dela Enesca, Dukasa in Brahmsa. Orkester štejejo za enega najboljših evropskih filharmonij. Vstopnice od jutri dalje med 10 in 12.30 pri blagajni Filharmonije. Za abonentne belega in modrega abonmaja, ki so se že abonirali, popust.

IZ PTUJA OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ. Četrtek, dne 19. sept. 1957, ob 20 uri: Carlo Goldoni: »Sluga dveh gospodov«. Red Cetrtel in Izven. Petek, dne 20. sept. 1957, ob 20 uri: Konec Slovenskega okteta iz Ljubljane. Sobota, dne 21. sept. 1957, ob 20 uri: Carlo Goldoni: »Sluga dveh gospodov«, gostovanje v Ljutomeru. Abonma in izven. Nedelja, dne 22. sept. 1957 ob 14.30: Carlo Goldoni: »Sluga dveh gospodov«, gostovanje v Križevcih pri Ljutomeru - izven.

IZ MURSKÉ SOBOTE »PARK«: italijanski film »Ljubavni zanos«. V glavni vlogi Françoise Arnoul in Raf Vallone. Predstava ob 20. uri.

CELJSKE VESTI. »KINO«: francosko-jugoslovanski barvni film »Carski sel - Mihael Strogov«. V glavni vlogi Curd Jürgens. »METROPOL«: ameriški film »Na robu pločnika«. Poročilo o gibanju prebivalstva v mestu Celju v času od 7. do 14. sept. 1957. Rojenih 27 dečkov in 30 deklic. Poročili so se: Alojz Videc, delavec iz Sentjanca, in Jožica Majorcan, polj. delavka iz Kompol; Vinko Kutnjak, keramičar, in Marija Vizjak, keramičarka, oba iz Celja; Matija Kalčić, strojni mojster iz Stor, in Matilda Senica, nameščnica iz Teharja; Stefan Domanjko, čevljarški pomočnik, in Pavla Zupane, tkalka, oba iz Celja; Albert Helligstein, strojni tehnik, in Ernestina Zupane, zborna instrumentarka, oba iz Celja; Ludvik Reich, soboslikarski pomočnik, in Breda Bračić, tkalka, oba iz Celja; Franc Avšič, delavec, in Jožeta Sorčan, laborantka, oba iz Celja. Umrli: Helena Leskošek, poljska delavka iz Gorčice, 89 let; Terezija Ratajc, otrok iz Straže, 1 dan; Amalija Rozman, gospodinja iz Celja, 59 let; Jurij Stravs, zasebnik iz Celja, 86 let; Ana Skale, otrok iz Bukovja, 9 let; Jakob Pajman, otrok iz Skofje vas, 4 mes.; Zlatko Kolar, otrok iz Pomgraca, 1 mesec; Rudolf Saronja, otrok iz Raven pri Sostanju, 1 dan.

IZ ROGAŠKE SLATINE Ameriški barvni film »Pustolovščine Don Juana«. V glavni vlogi Errol Flynn in Viveca Lindfora. VESTI IZ TRBOVELJ KINO »DELAVSKI DOM«: zaprt.

MARIBORSKE VESTI

Dežurna lekarna
Cetrtek, 19. septembra, lekarna
»Studenta«, Gorkega ul. 18.
Petek, 20. septembra, lekarna »Cen-
ter«, Gosposka ul. 12.

KINO
»UNION«: ameriški barvni viza-
viston film »Hisa skrivnosti«.
»PARTIZAN«: nemški film »Le-
teči razred«.
»UDARNIK«: slovenski film »Ne
čaka na maj« (Vesna II).

Umetnostna galerija
V zgornjih prostorih galerije raz-
stava grafike starih mojstrov. Raz-
stava obsega 78 grafičnih listov, med
njimi tudi originalne odtise starih mo-
jstrov iz 16. do 18. stoletja, med kate-
gorijami so tudi dela Duerera, Rem-
brandta, Callota in Tiepola. Istosno-
je odprta tudi razstava fotografij, po-
dob in dokumentov v zvezi s srednje-
veškim angleškim pesnikom Chau-
cerjem. Obe razstavi sta odprti v času
od 15. do 23. septembra dnevno od
9. do 17. ure. Vljudno vabljeni.

**SPLOŠNA BOLNISNICA
KOPER**
razpisuje
naslednja službena mesta za:
rentgenskega tehnika
pri kirurškem oddelku v
Izoli
administratorko
pri kirurškem oddelku v
Izoli
dve otroški negovalki
pri otroškem oddelku v
Kopru
Prošnje naslovite na Splošno
bolnišnico Koper.

3069

Okrajna uprava za gozdarstvo
Celje
razpisuje mesto
**pomočnika
revirnega gozdarja
V ZALCU**
V poštev pridejo absolventi
gozdarske fakultete ali srednje
gozdarske šole.
Ponudbe s priloženim živ-
ljenjepisom sprejema Okrajna
uprava za gozdarstvo Celje do
25. septembra 1957.

3073

VABILO

Po 83. členu zakona o okrajnih
ljudskih odborih (Uradni list LRS, št.
19-89/52) sklicujem
23. skupno sejo okrajnega zbora
in zbora proizvajalcev Okraj-
nega ljudskega odbora Maribor,
ki bo v petek, 20. septembra 1957 ob
9. uri dopoldne v dvorani Doma JLA
v Mariboru, Kneza Koclja ulica 9-I,
z naslednjim predlaganim dnevnim
redom:

1. Izvolitev sodnika okrajnega so-
dišča v Mariboru in v Slovenski Bi-
strici.
2. Poročila odborniških komisij.
3. Poročila odborniških komisij.
4. Po skupni seji sklicujem v isti
dvorani
13. sejo okrajnega zbora Okraj-
nega ljudskega odbora Maribor
z naslednjim predlaganim dnevnim
redom:

1. Odlok o spremembah statuta
okrajna Maribor;
2. Odlok o dnevnih in povračil-
ih za ločeno življenje uslužbencev in
delavcev okrajna in občin v okrajju
Maribor;
3. Odlok o spremembah in dopolnit-
vah odloka o dopolnitvah plačah in po-
ložitajnih dodatkih uslužbencev pro-
računskih ustanov in finančno samostoj-
nih zavodov okrajna Maribor;
4. Odlok o gradbenih okoljih v ob-
čini Dravograd;
5. Poročila odborniških komisij.

Predsednik
Okrajnega ljudskega odbora
Milan Aph I. r.

Rodile so: Slavica Brumec, 21 let,
delavka, Rance - Ljudmilo; Marija
Cencelj, 27 let, šivilja - Vojka; Erna
Kekec, 33 let, gospodinja, Bresternica
- Franca; Marija Potrč, 29 let, gospo-
dinja, Limbuš - Steško; Marija Sor-
man, 29 let, gospodinja, Puščava -
Janeza; Julijana Božnik, 30 let, gospo-
dinja, Kaniža - Terezija; Aršid Tere-
zija, 30 let, gospodinja, Zg. Velka -
Terezija; Rozalija Dobaj, 32 let, go-
spodinja, Svedina - Ivana; Marija Duh,
33 let, gospodinja - Matjaža; Marija
Perk, 32 let, gospodinja, Kozjak -
Antona; Rozalija Krupljan, 19 let, go-
spodinja, Sl. Bistrica - Lidija; Paj-
tler Kristina, 18 let, delavka, Sel-
nica ob Dravi - Ferdinanda; Dragica
Podjaveršek, 25 let, gospodinja, Vr-
hole - Metko; Angela Semekovič, 43
let, gospodinja, Jurovski dol - Ivana;
Marija Sernel, 27 let, gospodinja, Pra-
gersko - Milana; Gordana Todorovič,
23 let, uslužbenka, deklica; Ana Vajsb-
baher, 29 let, gospodinja - Branka;
Terezija Zelj, 26 let, tkalka, Malečnik
- Draga; Olga Hafner, 34 let, gospo-
dinja - Janko; Marjeta Cviliak, 25
let, gospodinja, Bistrica - Jelko; Iva-
na Hanželič, 21 let, gospodinja, Hrast-
je - Zlatko; Danica Narat, 25 let, go-
spodinja - Branka; Marija Pešak, 37
let, gospodinja, Zg. Hoče - Milana;
Albina Potočnik, 19 let, gospodinja,
Kozjak - Vladimira; Julijana Skor-
janc, 36 let, gospodinja; Antonija Stan-
ner, 30 let, gospodinja, Celestrina -
Marijo; Friderika Topolšek, 28 let,
uslužbenka, Sl. Konjice - Karmen.

Poročili so se: Bogomil Koprivec,
31 let, pekovski pomočnik, in Helena
Petrovič, 29 let, tkalka; Andrej Kor-
itnik, 21 let, ključavničar, in Alojzija
Kobale, 20 let, tovarniška delavka;
Jožef Stančič, 29 let, organ LM, in
Marija Kolar, 23 let, natakarica; Edvard
Vicman, 23 let, klepar, in Silva Ra-
kuša, 17 let, ščetkarka; Marjan Lam-
pe, 26 let, bančni uslužbenec, in Vida
Kastelic, 24 let, bančna uslužbenka;
Milan Elic, 22 let, elekromonter, in
Vera Predan, 22 let, nameščenka; Ga-
brijel Jasen, 28 let, zobotehnik, in
Milena Grgič, 20 let, nameščenka;
Janez Vrenko, 70 let, osebni upokoje-
nec, in Genovefa Majhenič, 43 let,
prilučena strugarka; Janez Sagadin,
26 let, rezkar, in Angela Pučko, 20 let,
rezkarka; Oton Lovša, 27 let, delavec,
in Ana Mežgoj, 23 let, navjalka.

NENADOMA JE PREMINIL NAŠ NEPOZABNI IN DRAGI MOŽ, OČE, BRAT,
STRIC IN ZET

ing. Rudolf Lučovnik - Luč

DIREKTOR RUDNIKOV SVINCA IN TOPILNICE V MEŽICI

POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO V PETEK, DNE 20. SEPTEMBRA 1957
OB 15. URI IZPRED DOMA »PARTIZANA« V MEŽICI NA POKOPALIŠČE
V MEŽICI

MEŽICA, LJUBLJANA, GROSUPLJE, BRESTANICA, DUNAJ,
DNE 16. SEPTEMBRA 1957

ZALUJOČI: ZENA JUSTI, SINOVA BOJAN IN BRANKO, BRATA HINKO
IN JOŽE Z DRUŽINAMA, TAST JOŽE IN TAŠČA MARIJA TER OSTALO
SORODSTVO

SINDIKALNA PODRUŽNICA RUDNIKOV IN TOPILNICE V MEŽICI
SPOROČA ŽALOSTNO VEST, DA JE NENADOMA UMRL ČLAN

ing. Rudolf Lučovnik

DIREKTOR RUDNIKOV SVINCA IN TOPILNIC MEŽICA V MEŽICI
POŽRTVOVALNEGA IN NEUMORNEGA TOVARIŠA, KI JE VSE SVOJE
SILE IN ZNANJE ŽRTVOVAL ZA RAZVOJ PODJETJA IN DOBRO
KOLEKTIVA, BOMO POKOPALI NA POKOPALIŠČU V MEŽICI V PETEK,
DNE 20. SEPTEMBRA 1957 OB 15. URI

DOBREGA TOVARIŠA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

SINDIKALNA PODRUŽNICA RUDNIKOV MEŽICA

Društvo rudarskih in metalurških inženirjev in
tehnikov v Mežici sporoča žalostno vest, da je nenado-
ma umrl tovariš

ing. Rudolf Lučovnik

direktor Rudnikov svinca in topilnice Mežica v Mežici
in častni član našega društva

Neumornega in požrtvovalnega sodelavca bomo
ohranili v trajnem spominu.

Društvo rudarskih in metalurških inženirjev
in tehnikov - Podružnica Mežica

OBVEŠČAMO, DA JE NENADOMA PREMINIL TOVARIŠ

**ing. RUDOLF
LUČOVNIK-LUČ**

ČLAN OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA ČRNA NA KOROŠKEM,
ČLAN OBČINSKEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV ČRNE NA
KOROŠKEM, ČLAN OBČINSKEGA ODBORA SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA ČRNA NA KOROŠKEM, ČLAN OBČIN-
SKEGA ODBORA ZVEZE BORCEV NOV ČRNA NA KOROŠKEM,
ČLAN OBČINSKEGA ODBORA ZDRUŽENJA REZERVNIH OFICIRJEV
JUGOSLAVIJE ČRNA NA KOROŠKEM IN REZERVNI KAPETAN JLA

ZASLUŽNEGA ČLANA IN BORCA, KI JE NEUTRUDLJIVO
IN POŽRTVOVALNO DELAL NA POLITIČNEM IN GOSPODARSKEM
PODROČJU, BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU
SLAVA MU!

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR ČRNA NA KOROŠKEM
OBČINSKI ODBOR ZVEZE KOMUNISTOV ČRNA NA KOROŠKEM
OBČINSKI ODBOR ZVEZE BORCEV NOV ČRNA NA KOROŠKEM
OBČINSKI ODBOR SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA
ČRNA NA KOROŠKEM
OBČINSKI ODBOR ZDRUŽENJA REZERVNIH OFICIRJEV
JUGOSLAVIJE ČRNA NA KOROŠKEM

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE NENADOMA UMRL
NAS SPOŠTOVANI IN CENJENI DIREKTOR TOVARIS

**ing. RUDOLF
LUČOVNIK**

UMRL JE PRI IZPOLNJEVANJU SVOJIH SLUŽBENIH DOLŽNOSTI
DNE 16. SEPTEMBRA 1957 V FRANKFURTU NA MAINI, ZADET OD
SRČNE KAPI

KRUTA SMRT NAM GA JE IZTRGALA SREDI VELIKEGA DELA
PRI IZGRADNJI NAŠEGA PODJETJA

POKOJNIK JE S SVOJIMI BOGATIMI IZKUŠNJAMI IN ZNANJEM
NESEBIČNO IN POŽRTVOVALNO TER Z LJUBEZNIJO
IZPOLNJEVAL SVOJE NALOGE

POGREB PRERANO UMRLEGA TOVARIŠA BO V PETEK,
DNE 20. SEPTEMBRA 1957 OB 15. URI IZPRED DOMA »PARTIZANA«
V MEŽICI

POŽRTVOVALNEGA IN NESEBIČNEGA TOVARIŠA
BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

KOLEKTIV RUDNIKOV SVINCA IN TOPILNICE MEŽICA V MEŽICI

KDO JE NOR...?

- Ni popolnoma jasno, zakaj je
- dvignil brazilski profesor s
- svojim pripovedovanjem o
- letelih krožnikih toliko pra-
- hu, dejstvo pa je, da je pro-
- fesor rimskega prava na
- univerzi Santos zbudil pre-
- cej posmeha s svojo trdit-
- vijo, da se je pogovarjal z
- marsovcem.

Hkrati so se za nenavadnega univerzitetnega profesorja začeli zanimati tuji in domači listi, kmalu potem pa je nastopil tudi pred televizijsko kamero. Vse tisto, kar pripoveduje sicer ugleden profesor, je ali sad bujne domišljije ali pa preračunane sleparije.

Joao de Freitas Guimares trdi, da se je vozil z letočim krožnikom in da je prebil celo uro v vesmirju. Leteči krožniki so pred leti v zahodnih deželah precej vzburkali javnost. Ljudje so govorili, da so jih videli, ta letala so vozila z izredno hitrostjo, podobna pa so bila krožnikom. Prof. Guimares zdaj povsem resno govori o letočem krožniku. Čeprav je letel z njim že pred letom dni — tako pripoveduje — je vendar vse do nedavnega molčal, ker ljudje pač ne bi verjeli. Po daljšem premisleku je zaupal to reč nekemu prijatelju, po njegovi zaslugi pa je svet kmalu izvedel za profesorjevo »pustolovščino«.

Lansko poletje se je odpravil profesor — tako sam pripoveduje — po daljši sodni obravnavi na plažo v bližini San Sebastiana. Plaža je bila prazna, profesor je zamišljen hodil ob obali, potem pa je nenadoma zagledal pred seboj leteči krožnik s premerom dvajset metrov. Disku podobna

Ker mesar Eric Shelley nima dovolj časa, da bi treniral na igrišču, si je postavil »konja« na dvorišču za prodajalno, pomočnik pa mu pobira žoge. Igralec Shelley pravi, da se bo tudi tako dovolj dobro pripravil na letošnje prvenstvo v polu na konjih

reč je bila visoka okoli šest metrov, stala pa je na ogrodju, ki so ga sestavljale tri krogle.

Profesor se je menda hudo ustrašil, potem pa sta prišla iz letala okoli dva metra visoka mo-

glavo. Ljubeznivo sta ga povabila na vožnjo v letočem krožniku, ponudila sta mu kratek sprehod v vesmirju. Krožnik je vzletel, profesor pa je dobil telepatško sporočilo: »Ne bojte se,

oblegal profesorjevo stanovanje, saj je šlo v tem primeru za »verodostojnega človeka«, brazilsko letalstvo pa je postalo tako živčno zaradi nove nevarnosti letelih krožnikov, da je začelo sestavljati posebno skupino lovskih letal, ki naj bi stražila ozračje.

Prejšnji teden je profesor nastopil v televiziji. Pogumno je pred kamero opisoval svoj doživljaj, ni pa hotel pobliže označiti vsebine razgovora, češ da je »pametneje molčati o njem«. Nekaj komentator je seveda pripomnil, da so imeli gledalci vtis, da je profesor pogledal »globlje v kozarec kakor v leteči krožnik«. Guimares pa zagovarja dekan pravne fakultete: »Vsakdo lahko misli, kar ga je volja, vendar me ne bo nihče prepričal, da je Guimares norec ali lažnik.« — Zdaj seveda nastane vprašanje: Kdo je nor?

BRAZILSKI UNIVERZITETNI PROFESOR PRAVI, DA SE JE OSEBNO SPORAZUMEVAL Z MARSOVCI IN DA SE JE VOZIL Z LETEČIM KROŽNIKOM

ška. Pravzaprav sta bila precej podobna zemljanom. Imela sta plave lase, zelene oči in — rumene čevlje. Skušal se je z njima sporazumeti; govoril je angleško, francosko, nato špansko in italijansko, pa ni bilo uspeha. Čez čas je ugotovil, da bi se tujca lahko pogovorila z njim s pomočjo telepatije na valovni dolžini njegovih možganov.

S tem so odpadle vse težave, marsovcu sta neposredno prenašala svoje misli v profesorjevo

zdaj zapuščano ozračje vašega planeta.« Čez dobro uro sta ga prijazna marsovcu spet postavila na zemljo.

Takšna je Guimaresova zgodba, brazilski novinarji in predvsem televizijski poročevalci so

Otroci prodajajo drobiž

Trgovska in industrijska zbornica v Bonnu je nedavno objavila svojevrstno ugotovitev: šolski otroci množično zbirajo kovance po en pfenig. Ko jih naberejo 100, torej eno marko, jih ne-sejo trgovcu, ki jim plača zanje marko trideset. V sto pfenigih je namreč več kot za eno marko kovine.

Ta dejavnost se je tako razširila, da kovancev za pfenig skorajda ni več dobiti. Ker ima Zahodna Nemčija v prometu nad 7 milijard mark v kovancih, so uvedli proti kupcu sodni postopek, otrokom pa so kupčijo prepovedali zaradi nevarnosti, da se bo ta »trgovina« razširila tudi na druge kovance.

Walt Disneya pozna po risankah in tudi po nekaterih lepih poljudnoznanstvenih filmih domala vsak obiskovalec filmskih predstav. Zdaj pripravlja Disney ob pomoči fizika Haberja (na desni) za televizijsko oddajo film o atomih, ki naj bi laiku, predvsem pa otrokom posredoval jasnejšo predstavlo o atomskih znanstvenih dosežkih

TEKME PA NI BILO

Zadnje mesece se je nogomet zelo razširil med Nemkami in Holandkami. Ženski nogometni klubji rastejo tam kot gobe po de-

Vojna napoved nesrečam v planinah

Francozi so napovedali pravcato vojno nesrečam v planinah, ki jih je zadnja leta zlasti na pobočjih Mont Blanca čedalje več. Pomnožili so število reševalcev, ki so obiskovali posebne tečaje, ter jih priključili planinski straži. Razen tega so začeli graditi na pobočjih Mont Blanca tri nova zatočišča.

Ob koncu tedna sredi avgusta je bilo 17 mrtvih, lansko poletje pa so zahtevale francoske planine 60 smrtnih žrtev. Reševalna služba je morala priskočiti na pomoč v 90 primerih. — V bodoče bo moral vsak izletnik, ki namerava visoko v planine, dobro prebrati priročnik in tudi prijaviti izlet.

ju. Prirejati so začeli celo že mednarodne tekme.

Eno samo mesto v Zahodni Nemčiji pa ne mara za nogometiške. To je Konstanz na nemško-švicarski meji. Mlade meščanke so že večkrat skušale ustanoviti nogometni klub, pa so jim to vselej preprečili. Nazadnje so organizirale nogometno tekmo dveh ženskih klubov iz drugih mest. Napovedana je bila tekma med nekim Münchenskim

Na eni tekmi 222 golov

Neki britanski matematik, ki slovi kot strokovnjak za verjetnostne račune, je nedavno napisal, da je na nogometni tekmi praktično mogoče zabit 205 golov. Nekaj dni kasneje se je oglašil športni funkcionar, ki je dokazal, da je njegov klub leta 1916 zabil nasprotnemu moštvu na eni sami tekmi 222 golov.

in nürnbergskim nogometnim klubom, dan pred tem srečanjem pa se je sestel mestni odbor v Konstanzu in prepovedal tekmo.

Prvič v zgodovini atomske dobe so si štiri ženske iz ameriške armade lahko iz primerne razdalje ogledale poskusno eksplozijo atomske bombe v nevadski puščavi. Bomba, petnajsta v najnovejši ameriški seriji, je imela dvakrat večjo moč kot ona, ki so jo vrgli pred dvajsetimi leti na Hirošimo, eksplodirala pa je na dve stometrov visokem ogrodju. Uniformirane ženske na sliki so iz ameriških sanitetnih enot

Predvsem dijakom dopisnih šol in tečajev je namenjena naprava, ki jo je izdelal profesor Skinner s harvardske univerze. Aparat (na sliki) je sorazmerno preprost, dijaku pa zastavlja vprašanja in potem zapisuje na magnetofonski trak njegove odgovore

Stara civilizacija v Siriji

Neka danska odprava je odkrila na Dokanski ravnini v Siriji starodavno civilizacijo Huritov, ki so tam živeli pred kakimi 4000 leti. Ostanke te civilizacije so odkrili pri nedavnem postavljanju namakalnega sistema.

Med najpomembnejšimi najdbami omenjajo danski arheologi ostanke svetišča in 131 glinastih tablic, na katerih so zapisani zakonski predpisi, ki ponazarjajo družbene razmere tega ljudstva v tistih časih. Huriti — v prostem prevodu bi jih imenovali jamske ljudi — so prišli na Dokansko ravnino okoli leta 2000 pred našim štetjem s Kurdskih planin. V Siriji in delno na ozemlju današnje Palestine so razvili civilizacijo, ki je kasneje močno vplivala na ljudstva Bližnjega vzhoda.

Nova cesta v Tibet

Po poročilih pekinškega radia so že dogradili tretjino nove avtomobilske ceste, ki bo povezovala Tibet z drugimi kitajskimi pokrajinami. Nova cesta bo v celoti dolga okoli 1400 km in bo povezovala Kagičuk v pokrajini Sinkiang z Gartokom, trgovskim središčem v zahodnem delu Tibeta. V minulih šestih letih so Kitajci zgradili dvojce avtomobilskih cestnih zvez z Tibetom.

Pod ostanki huritske civilizacije so našli nekaj dokazov za še starejšo civilizacijo, ki je cvetela na tistem področju pred sedmimi tisočletji. Danska odprava, ki jo vodi prof. Harald Ingholt bo morala čimprej zaključiti svoje raziskave, ker bodo do konca letošnjega leta dogradili jezo, potem pa se bo dolina spremenila v jezero in bodo najdbišča stare huritske civilizacije izginila pod vodo.

Drobne ZANIMIVOSTI

CHAPLIN V ZENEVI
Charlie Chaplin se je na poti v London ustavil v Zenevi. Ze naslednji dan se je odpravil dalje, ker so ga povabili na londonsko premiero njegovega filma »Kralj v New Yorku«.

PREDNIK SLONOV
Na Češkoslovaškem so izkopali čekan mastodont, ki velja za davnega prednika današnjih slonov. Okoli je dolg skoraj meter, ima premer 15 cm, tehta pa skoraj 75 kg. Mastodonti so živeli približno pred milijonom let.

DOBRO PREMISLITE...
Ko je predsednik občine kanadskega mesteca East Town odhajal na počitnice, je prišel na vrata svoje pisarne naslednje sporočilo: »Medtem ko sem na dopustu, pripravljajte smrtne primere in rojstva doktorju Jenkinso. Zaradi davkov se oglašajte pri O'Connorju. Če se želite poročiti, raje počakajte na mojo vrnitev, dotlej pa še enkrat dobro premislite. Vrnil se bom čez tri tedne.«

»DAN TET«
Žensko združenje v Buenos Airesu je predložilo argentinski vladi, naj bi razen »Materninskega dneva« in »Dneva očetov« uvedli tudi »Dan tet«, češ da sodijo tete med najvažnejše družinske člane.

DRAG POGOVOV
Z mednarodnega prvenstva v golflu, ki je bilo pred kratkim v Kölnu, je telefoniral ljubiteljski igralec Bobby Locke svojem domov. Vendar jim ni nameraval poročati o uspehih južnoameriškega moštva, marveč je kar naprej govoril, kako je vesel, ker je v Kölnu služil za cele tri funte. Po natantnem obračunu je spoznal, da ga je stal zaradi tega pogovora vsak funt okoli 10.000 dinarjev.

Španska PLOŠČAD

Sele zdaj se je zavedal nenavadnega položaja. V tuji hiši je stal, s samokresom v rokah je čakal na njeno pojasnilo. In ona? Seveda ga ni takoj spoznala, to je razumel sele, ko je s težavo zajecjajala: »O, vi ste, Parker!«

»Da, da, zdaj vidite, da vam ni bilo treba dolgo čakati.«

Globoko je zajela sapo. »Ne,« je odgovorila in se ogledala po sobi, kakor da nekaj išče. Živčno si je popravila svetli koder s čela. »Kaj se je zgodilo?« je vprašala.

»Nič,« ji je kratko odgovoril Parker. »Motel sem le vedeti, kje ste, miss Dane.«

Paula Dane ni odgovorila, mimo Parkerja se je zastrela v vrata in s težavo zadušila krik strahu. Detektiv se je obrnil. Med podboji je stala ženska s črno masko.

15

Se preden je Parker dvignil samokres, je ženska iztegnila roko: »Nikar ne poskušajte vdrugo, Parker!« je hladno rekla.

Paula Dane je omahnila, ženska z masko jo je prestrela z levice in jo položila na stol ob postelji, medtem pa je ves čas merila s samokresom na Parkerja. Njene oči so se bliskale.

»Torej sva se vendarle še enkrat srečala! Midva, glavna igralca!« Ko je Parker skomignil z rameni, je zasikala: »Posvarila sem vas! Orožje v njeni desnici se je namerilo na njegovo srce.

Parker je videl, kako se je zravnila. Stopila je korak bliže k njemu, s samokresom je še vedno merila na njegove prsi, njene oči za maslo pa so se zagledale v njegove. Inšpektorja iz Yarde je spreletaval srh, vedel je, da se lahko zgodi vsak trenutek. »Kar ustelite, če si upate!« Nesmisel, največja neumnost, je dobro vedel.

Videl je, kako se je stresla, nato je položila svoj beli prst na petelina, iskre so zaplesale pred njegovimi očmi... Odjeknil je strel.

Ko se je dim razkidal in je Parker odprl oči, je videl, da ji je nekdo odstrelil orožje iz roke, samokres ji je padel na tla, ženska se je zamajala...

Temna zavesa na zadnji strani stene se je premaknila, za njo je stal pripravljen na skok Richard Thorne. Počasi je prišel bliže ter se ozrl na desno in levo, njegova desnica je trdo držala samokres, vendar pa Thornova pozornost ni veljala niti ženski ne detektivu, marveč Pauli Dane.

Dekle je vstalo, napravilo nekaj korakov, potem pa jo je Thorne prijel pod roko in jo rinil pred seboj. »Brž, še preden pridejo drugi!« Parker se je v položaju znašel; hotel je smukniti za obema, že je odprl vrata, ko ga je ustavil krik ženske z masko: »Ti, ti! Lionel, ti si tu?«

Thorne se je zdržnil, roka mu je omahnila. Parker je zgrabil Paulo, že sta bila v prvi sobi, hotela sta v vežo in na stopnišče, ko so se spodaj oglasili koraki in razburjeni glasovi. Zdaj gre za sekunde, je spoznal Parker, potegnil samo-

kres iz žepa, na slepo ustrelil v temo spodaj, zaloputnil vrata in zagodil stol pod kljuko. Zaradi tega se bodo zadrževali nekaj minut, je dobro vedel.

V naslednjem trenutku je Parker odgrnil zaveso, z enim samim sunkom odprl okno, se pognal na polico in z nogami iskal opore. »Sem, Paula, sem! Ko bom rekel »zdaj«, se boste kar spustili!«

Pod njim je bila streha prizidane shrambe. Parker je bil v trenutku spet na nogah, poklical dekle, ki je skočilo skozi okno, jo prestregel, spustil na vrt in skočil za njo... Tisti trenutek so se odprla dvoriščna vrata, moški je stopil iz hiše in se v temi oziral. Parker ga je naskočil, ga z enim samim udarcem podr, se sam spotaknil in se v trenutku spet zravnil. Prijel je dekle za roko, stekla sta, od hiše so prihajali razburjeni glasovi, zgoraj pri odprtem oknu se je pokazal obraz, potem je odjeknilo nekaj strelav, nekdo je zaklel in spet so streljali na slepo.

Paula in Parker sta tekla mimo lope na onem koncu vrta in se ustavila, ker jima je pohajala sapo. »Kdo je on?«

»On?« je z vprašanjem odgovoril Parker, ki mu je pohajala sapo.

»On, sluga Thorne. Kdo je?«

»Ne vem, zdaj nimava časa...«

»Dobro veste,« ga je prekinila. »Videla sem vam na obrazu, tam gori, ko je ženska...«

»Ali ste slišali, kaj je rekla?«

»Da,« je tiho odgovorila.

»Čemu potem še sprašujete?«

»Zato, ker tega ne razumem!«

»Ah,« je bilo nekaj v njegovem glasu, ob čemer je prisluhnila.

»Zdaj tudi vas ne razumem več, Parker!«

Hladno ji je odgovoril: »Vprašujem se, čemu ste Thorna skrivali tam gori, miss Dane!«

Zdelo se mu je, da je navzlic trdi temi opazil lesk v njenih očeh. »Zakaj?« je počasi odgovorila. »Zato, ker mi je hotel pomagati... Prav kot vi!«

Glasovi so odmevali skozi noč... »Zdaj pa le hitro,« je rekel Parker, »niti trenutka ne smeva več izgubiti!«

Dvignil jo je in jo na oni strani zidu spet spustil na tla, potem pa je še sam skočil čez zid. »Sem, v to smer!« Prijel jo je pod roko in jo potegnil po ozkem prehodu mimo temnih oken gostilne. Se vedno je držal v roki samokres. Nato se je spotaknil nad nečim v temi pod zidom. Izpustil je dekle, vzel iz žepa baterijo in osvetlil moža, ki je ležal zvezan na tleh. Zastala mu je sapo, zelene oči so se zazlele vanj; bil je Podlasič! Parker je utrlil žepno baterijo, stopil čez zvezanega Podlasiča in peljal Paulo mimo tih garaže. Čez nekaj sekund sta bila na cesti.

Potem se je spomnil inšpektor iz Yarde zapuščene cerkvice na koncu ulice. Toliko vprašanj je imel pripravljenih za dekle, pa je moral opustiti izpraševanje, dokler ni bila tolpa pod ključem. V naglici ji je raložil, kaj naj stori. Rekel ji je, naj bo skrita za cerkvenimi vrati, dokler ne bo prišel ponjo. Prikimala je, ga še enkrat pogledala in se nato obrnila vstran. Gledal je za njo, ko je počasi odhajala po temni cesti.